

A BEVÁNDORLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
327 East 13th Street
New York City
Előfizetési díj:
Egész évre New Yorkban \$3.00
A vidéken 2.50
Egyes szám 3c.

MEGJELEN KÉTSZER HETENKINT: KEDDEN ÉS
PÉNTEKEN.

Szerkesztő: SINGER MIHÁLY.

Editorial Rooms:
327 East 13th Street
New York City
Subscription:
Per annum, in N. Y. City \$3.00
United States and Canada 2.50
Single copy 3 cts.

Entered as second-class matter January 3, 1905, at the Post Office at New York, N. Y., under the act of Congress of March 3, 1879

IV. Évfolyam. 67. szám. NEW YORK, N. Y., PASSAIC, N. J., PITTSBURG, PA., 1907. AUGUSZTUS 20-án IV. Year. No. 67.

KÉT FÖGYÜLÉS.

A BRIDGEPORTI ÉS AZ AMERIKAI MAGYAR SZÖVETSÉG.

Ismételve jelentettük, hogy a betegségyező egyesület bridgeporti szövetsége szeptember elsején fogja megülni gyűlésével kapcsolatosan fennállásának tizenötödik évfordulóját. Tizenöt éve immár, hogy él és áll az a szövetség, mely az ezer veszély között dolgozó magyar munkást azzal vigasztalja, azzal bátorítja, hogy övéi még akkor sem válnak földönfutó koldusokká, ha netalán a sors kivenné kezéből a kenyeret szerző szerszámot, ha elszólitáná az élők sorából. Tizenöt éve immár annak, hogy magyar özvegyek és magyar árvák hálatelt szívvel emlékeznek meg azokról a férfiakról, a kik a magyarság legjótékonyabb, mert önszerető intézményének, a bridgeporti szövetségnek vetették meg az alapját, s azokról a férfiakról is, akik azt kiépíteni, megszilárdítani segítették.

A bridgeporti szövetség megalapítása óta egész napjainkig az amerikai magyarság száma megszázaszorosodott. Az utolsó tíz év folyamán hetenkint sok ezrirel jöttek hazulról közbéink testvéreink, eljöttek, hogy megosszák szerencsénket, de azt az ezer veszélyt is, melyek között aránylagos anyagi jólétünkért fáradozunk. Talán egy millió ember jött közbéink hazulról az utolsó tíz év folyamán. Mindmegannyiukat az a vágy üldözte ki a szülőhazából és hozta ide, hogy javítsanak sorsukon, hogy nemcsak jobb megélhetést biztosítsanak maguknak, de egy szebb jövőjüknek is megvessék az alapját.

Eljöttek dolgozni. Dolgozni ezer veszély között. Mi végből? Mert családjuknak megadni akarták a mindennapi kenyeret. És itten fájó és kiáltó ellentmondással találkozunk. Látjuk, hogy az idevetődött munkás szíves készséggel belemegy a föld gyomrába, odaáll a kohónak pokolian veres, elnyeléssel fenyegető szája mellé, belenyul a lelketlen gépnek kerekeibe csak azért, hogy övéinek a mindennapi kenyeret biztosítsa. A mindennapi kenyérért szívesen kockáztatja napról napra az életét, de arra nem gondol, hogy azoknak a szeretett övéinek a jövőjét biztosítsa az esetre, ha dolgos keze megmereved-

nék.

Elszomorító dolog az, hogy a bridgeporti szövetség még csak tízezer tagot sem számol, holott minden esztendőben százezernél több ember érkezik ide hazulról.

Nem tudják, vagy nem akarják megérteni magyar munkásaink, hogy saját érdeküket, hogy családjuk érdekét gyilkolják azok, akik a szövetség áldásait nem biztosítják a maguk számára? Hová forduljon a „segíts magadon“ elven felépített ez országban az, aki elfelejtett önmagán segíteni? Hová, kihez forduljanak az özvegyek és árvák, ha kenyér-adójuk megfeledkezett arról, hogy a bridgeporti szövetségben erős támaszt adjon nekik az esetre, ha ő kidől?

A bridgeporti szövetséghez való csatlakozás csak oly kötelessége minden magyar családapának, a mily kötelessége az, hogy megszerezze öveinek napról-napra a betevő falatot. Ne legyen tehát oly magyar, de legkevésbé legyen az Egyesült Államokban olyan családos magyar ember, aki sietve bele nem illeszkedik a bridgeporti szövetség kötelékébe. S ha ennek a bridgeporti szövetségnek tagjai a tízezerből felszaporodnak a százezrekre, akkor a szövetség fokozottabb mértékben fogja szórhatni áldásait és nem lesz többé közöttünk nyomorgó magyar, szűkölködő özvegy és inségben nevelkedő árva.

Gondoskodjunk az anyagiakról, mert csakis anyagi életünk biztosítása után élhetünk az élet nemesebb céljainak, azoknak az eszményeknek, a melyeknek megvalósítása után való törekvésünkben válunk csak igazán emberekké.

Az állat is él. Az állat is megszüli és fölneveli kölykeit. Az ember szívébe az állattól való megkülönböztetésül szent tüzet oltott az alkotó, hogy az a tűz nemes tettek elkövetésére összeforraszon bennünket.

Ha valahol, úgy Amerikában, a hol idegen nekünk a nyelv, idegenek az életszokások s a hol ennél fogva idegeneknek tekintenek bennünket is, szükséges, hogy az az Isten által a szívünkbe oltott szent tűz együvé forrasz-

szon bennünket, magyarokat.

Az egyesítő templom, az *Amerikai Magyar Szövetség*, már fölépült, csak bele kell mennünk.

A *bridgeporti szövetség* abból a végből alakult, hogy áldásunkra legyen *anyagilag*. Az *Amerikai Magyar Szövetség* az anyagilag biztosított magyar embernek *erkölcsi és szellemi* értékét akarja emelni. Nekünk magyaroknak tehát beletörekednünk kell mind a két szövetségbe, melyek, bár látszólagosan külön-külön célokat folytatnak, de a magavalójában mégis csak *egy* célt fognak megvalósítani: előbbre viszik az amerikai magyaroknak a sorsát.

Ez okból kívánatos volna, hogy a bridgeporti szövetség kövesse a vele hasoncelokat folytató *Verhovay egyesület* példáját, kívánatos volna, hogy a bridgeporti szövetség jubiláris fögyülését azzal tegye emlékezetessé, hogy testületileg belép az *Amerikai Magyar Szövetségbe*.

Ha a bridgeporti szövetség ezt megteszi, ha csatlakozik azokhoz a küzdőkhöz, akik eszményi célokat tüztek maguk elé, ha hatalmas szervezetével szolgálatába áll a magyarság erkölcsi és szellemi érdekeinek is, akkor azok a munkáskezek, a melyek megalapították, fenntartották és jelenleg vezetik a bridgeporti szövetséget, fogják megírni az amerikai magyarság szebb történetét.

Kicsinyes aggályok ne akaszsanak meg bennünket elhatározásunkban a k k o r, mikor a legeszményibb célok lebegnek szemünk előtt.

Hadd tömörüljön valahára Amerika magyarsága, hadd váljék egygyé! Vonuljanak be anyagi életüknek biztosítására tömör sorfalakban a bridgeporti szövetségbe Amerikának magyarjai s hadd vonuljon be a bridgeporti szövetség útján anyagiakban egyesített magyarság az ő szellemi, erkölcsi és nemzeti életét ápoló *Amerikai Magyar Szövetségbe*.

Ha ez megtörténik, ha a bridgeporti és az *Amerikai Magyar Szövetség* egymást kiegészítik, akkor a két fögyülés, amely a jövő hónapban fog reánk köszönteni, új és dicső korszaknak kezdetét fogja jelenteni az amerikai magyarság életében.

Singer Mihály.

TANULJUNK A NÉMETEKTŐL.

Német császár a newyorki német színházért.

Két év előtt New Yorkban összeverődött egy színészesoport, mely magyar színházat akart teremteni New Yorkban.

A színészek nemes ambícióval láttak a munkához, mely sok esetben kenyeret sem biztosított nekik. Rendezték egyre az előadásokat, és eljutottak egyik válságból a másikba, míg végre most, mint ezt régebben jelentették, *Mandel Ernő* honfitársunk szorgalmazására két amerikai fiatal ember akarja nyélbe ütni a magyar színészetet.

A német színház is válságba került. De a német császár belátta, hogy a német színház az idegenben a leghatalmasabb tényező a faji jelleg megőrzésére s kimondta, hogy a német színházat New Yorkban minden áron fenntartani kell.

A newyorki német főkonzul utasítást kapott s az utasítás értelmében megalapította a német színpártoló egyesületet, amelybe, miután a császár kívánsága volt, bevonni lehetett a leggazdagabb newyorki németeket. A newyorki német színház most már biztosítva van.

A magyar főkonzul, *Hoenning O'Carroll* báró, tele van jóindulattal és erős akarattal. Ismételve jelét adta annak, hogy tud is, akar is magyar ügyekért, lelkesedni. A magyar színház a magyar ügyek legelőkelőbbike. Ha hazulról egy kis figyelmet fordítanak egy new yorki magyar kulturintézményre, *Hoenning* báró könnyen maga köré csoportosíthatná azokat a jómódu magyarokat, akik mások felszólítására nem igen mennének bele magyar vállalkozásba. Ha kicsit akarnának *odahaza, lehetne* teremteni *New Yorkban* magyar színházat.

Néha nem ártana egyet-mást ellesni a németektől.

BÁNTALMAZOTT FŐPAP.

A pápa államtitkárát meggjalázzák.

Komor idöket élünk. Meglazultak az erkölcsök és az erkölcsökkel a vallásos érzület. A nép az általános haladás dacára az erőszak megnyilatkozásaiban keres kielégítést.

Ilyen botrányos erőszakban tetszeleg egy Rómából beérkezett kábelsürgöny szerint az örök város lakossága. A kábelsürgöny azt mondja, hogy *Merry de Val* bibornokot, a pápa államtitkárát az utcán megtámadták az egyház ellenes tüntetők, akik tetteleg bántalmazták az egyházfejedelmet. A segítségére sietett rendőrök csak nagynehezen birták a bibornokot kinos helyzetéből kiszabadítani.

KORMÁNYVÁLSÁG.

Az Egyesült Államok külügyére megy.

Már régebben rebesgették, most azonban testet látszik ölteni az a hír, hogy *Root Elihu*, az Egyesült Államok külügyminisztere otthagyja magas állását.

Root nem teszi le önként a miniszteri tárcát s talán nem is szívesen. Lemondása összefüggésben van azzal a határozott fellépéssel, melyet *Roosevelt* elnök különösen az utóbbi időben a trusztokkal és testületekkel szemben tanusít. S minthogy *Root* a legnagyobb trusztok ügyvédje s ezekkel még most is a lehető legszorosabb összeköttetés-

A BEVÁNDORLÓ

KÉRDŐIV.

Hogy a kivándorlást megszüntethesse, tudnia kell a magyar kormánynak, hogy a magyarok százezei miért vándoroltak ki Amerikába. Kérjük tehát lapunk olvasóit, hogy az alábbi kérdőivet töltsék ki, vágják ki s azután küldjék be nekünk. Cím: A BEVÁNDORLÓ, 327 East 13th street, NEW YORK.

- Mi a neve?
- Hol született és mikor?
- Van-e családja, hány gyermeke?
- Mivel foglalkozott odahaza és hol?
- Mikor vándorolt ki?
- Miért vándorolt ki?
- Maga vette-e a hajójegyet vagy önnek küldték?
- Családját otthon hagyta vagy magával hozta?
- Hol lakik Amerikában?
- Mivel foglalkozik?
- Mennyit keres naponta?
- Küldött-e pénzt haza?
- Van-e földje, háza vagy bármi vagyona odahaza?
- Mily körülmények között menne vissza Magyarországra?
-
- Van-e háza vagy gazdasága Amerikában?

ben van, állása tarthatatlanná vált.

Root a minap is védelmére kelt a testületeknek *Bonaparte* igazságügy miniszterrel szemben, de *Bonapartét* *Root* állásfoglalása légkevesebbé sem zavarja annak a politikának a követésében, mely egyttal az Egyesült Államok elnökének a politikája s amely politikának a végcélja: megtisztítani az országot a veszedelmes trusztoktól vagy legalább is megnehezíteni a garázdálkodásokat.

CSALÁDI DRÁMA.

Leány megölte atyját, aki feleségét meggjalolta.

Egy megrázóan szomorú dráma játszódott le a minap New Yorkban, ebben a rengeteg városban, a hol a vakító fény és sötét árnyék, a legkényesebb erkölcsösség és a legkétségbeejtőbb züllés egymás szomszédságában laknak.

Egy elzüllött férfit meggjalolta a feleségét, mire ennek leánya fegyvert ragadott és lelötte az apját.

Wasser György munkásember hosszú időn át látszólag boldogan élt a feleségével, a mikor egyszerre csak állattá fajult, megbees-

telenítette saját nyolc éves leánykáját. Az asszony ekkor megszakította vele a házasságot s legidősebb leányához, özv. *Langlotz Adél*hez hurcolkodott.

A minap *Wasser* beállított feleségéhez s a házasságot folytatására hívta fel őt. A szerencsétlen asszony undorral fordult el állattias férjétől. *Wasser* ekkor revolvert rántott és lelötte a feleségét. Ebben a pillanatban lépett *Langlotz* a szobába. Kétségbeesésben a hálószobába rohant s egy revolverrel felfegyverkezve tért vissza. Mikor anyját vértől elborítva a padlózatán látta, atyjára lőtt, a ki viszonzta a lövéseket. Apa és leánya között kétségbeesett tüzelés folyt le. Végre *Wasser*, fején találva, elbukott. Közben rendőrök érkeztek a helyszínre. Az asszonyt és férjét a kórházba szállították, ahol egy órával később meghaltak. *Langlotz* német letartóztatták.

Szombaton reggel állították a szerencsétlen asszonyt, a kit a drámai események nagyon megviseltek, a rendőrbíró elé. Egyre azon jajgatott, eresztenék haza anyját eltemetni. Nem birt megállani a lábán. Mindenki részvételt nézte, maga a bíró sem birta könyeit visszatartani. Megengedte, hogy anyjának temetésén részt vehessen. Másnap felmentették a gyilkosság vádjá alól.

TULIPÁNPAPIKA.

— A Tulipán védjegy törvényesen védve van, utánzása tilos. —

Hivatalosan kezességi számmal ellátott, hivatalosan vegyelemzett valódi, hamisítatlan nemes paprika. Aki szereti egészségét, óvakodjék az egészségre ártalmas, hitvány hamisításoktól. Aki valódi, nemes, elsőrendű magyar paprikával készített ételeket akar élvezni, az csakis TULIPÁNPAPIKÁVAL, és csak magáé és vendégei számára.

Vendéglősöknek, kereskedőknek kedvezmény.

Kapható: egy, két és ötfontos dobozokban, ugyisintén kis asztali dobozokban is.

Megrendelések így czímzendők:

HUNGARIAN AMERICAN TRADING CO.,
32 BROADWAY, NEW YORK CITY.

Magyarok Amerikában

A FELÜLTETETT BUDAPESTI SAJTÓ. Clevelandi lapársunk a „Szabadság“ egy legutóbbi számában azzal vádol bennünket, hogy „felültettük“ a budapesti sajtót, a mikor a kis Vargyas Vera meggyilkolásával vádolt és e miatt halálra ítélt Szalay József ellen folytatott tárgyalásból kifolyólag azt írtuk, hogy a bíró a védőnek abbéli kérelmére, vizsgáltná meg Szalay eimeállapotát, azzal felelt: Szalay nem azért egykedvű, mert elméje hibbant, hanem azért, mivel a magyar faj a műveltség oly alacsony fokán áll, hogy Szalay ennél fogva a helyzet komoly voltát felfogni nem bírja.

A „Szabadság“ szóról-szóra a következőket írja: A Pesti Napló „Üzenet Amerikából“ címmel hosszú vezércikket is ír a magyar fajt ért sulyos sérelemtől és a többek között így fakad ki: „De hát csakugyan oly züllött népség az a több millió magyar, melynek szellemi képességéről a bíró megalkotta a maga véleményét?”

A budapest sajtót sajnos megint felültették, a hosszú vezércikkre, a keserű kifakadásokra éppen nem volt szükség egyszerűen azért, mert ezt a kijelentést a clevelandi bíró sohasem mondotta, azt csak newyorki lapársunk adhatta a szájába.

Különb is megnyugtathatjuk a budapesti lapokat. Ha ez a bíró csakugyan ily kicsinylőleg nyilatkozott volna, a magyar fajról, az amerikai magyar sajtónak s az amerikai magyarságnak módjában lett volna ezért a sérelemért elégtételt szerezni és a bíró véleményét alaposan megváltoztatni. De hát minderre hál' Istennek nem volt szükség, mert hát nincs a műveltség oly alacsony fokán álló bíró még Amerikában sem, aki az egyén bűnéért egy egész népfajt ítélne el.

A „Szabadság“ e semmiesetre kollegiális kirohanására mi csak azt jegyezzük meg, hogy nem a mi hibánk, ha a Clevelandon megjelenő Szabadság nincsen jól informálva a felől, hogy mi történik Clevelandban. E miatt még sem lett volna szabad bennünket azzal vádolni, hogy „felültettük“ a hazai sajtót. Ha a „Szabadság“ a kirohanás megírása előtt elfáradt volna a clevelandi Williamson épületbe Bloch ügyvéd urhoz, Szalay védőjéhez, akkor meggyőződött volna arról, hogy a kérdéses bíró igenis megtette a sértő nyilatkozatot, hogy a védő emiatt felfüggesztette a tárgyalást, hogy magából kikelve rohant az irodájába, a hol a bírót felvilágosítandó, összeállította a hírneves magyar írók, művészek és államférfiak hosszú lajstromát.

Az amerikai magyar sajtó ezzel szemben nem is mulasztotta el a kötelességét. „A Bevándorló“ angol nyelven kidolgozott egy hosszabb memorandumot, a melyben erőlyesen visszautasította a sértő nyilatkozatot és megismertette a szóban forgó bírót a magyar nemzet multjával és jelenével. — Ennyit a clevelandi lapársunknak felvilágosításképpen.

AZ AMERIKAI MAGYAR SZÖVETSÉG newyorki választmánya Kiss Lajos elnöklété alatt megtartott ülésén egy tizennégy tagból álló bizottságot küldött ki a clevelandi közgyűlés elé terjesztendő indítványok kidolgozása céljából. Ez a bizottság MA, KEDIJEN ESTE 8 ÓRAKOR fog Oravetz honfitársunk helyiségében ülésezni. A bizottság tagjai felkéretnek a pontos megjelenésre.

KÉT LEVÉL. Br. Hoening O'Carroll Ottó, a newyorki főkonzul a segélyegylet elnökségéhez két levelet intézett. Az egyik, mely a menház vezetésére vonatkozik, a következőleg hangzik: „Igen tisztelt Uraim! Burger József magyar segélyegyleti pénztáros és Stern Adolf intéző igazgató urak abbéli kérelmének, hogy a Magyar Menházat egy hivatalos vizsgálatnak vessen alá, helyt adva, utasításom alapján Bornemissza Gyula báró konzul ur folyó hó 24-én Stern Gyula konzulátusi irodaitkár ur kíséretében a Magyar Menházat meglátogatta az ott uralkodó vizonyok és pénztári állomány állapota felől tájékozást szerzendő. Örülök, Uraim, hogy önökkel közölhetem, miszerint a báró Bornemissza konzul ur és kísérete részéről előterjesztett jelentés igen kedvezően hangzik. A menház vezetése kifogástalan; az ott uralkodó tisztaság, tekintve azon nehézséget, mely az ilyfajta intézménynek tökéletes tisztántartásával össze van kötve, feltétlen dicséretet érdemel, és az üzleti könyvek vezetése, amennyire ez ily rövid tartamu vizsgálatnál megállapítható, pontos és rendes. Báró Bornemissza és Stern irodaitkár urak meggyőződést szereztek maguknak a felől, hogy Burger pénztáros ur által a bevándorlóknak jelétét s az egy-

A BEVÁNDORLÓ

let bankban elhelyezett készpénzét tartalmazó bankkönyvek mérlegével teljesen egyeznek. Keresztpróhák segítségével arról is meggyőződtek, hogy a Menházban őrzött, egy jegyzékben vezetett s különféle tárgyakból álló letétek hiánytalanok. Ezenkívül a napipéztárt is megvizsgálták és ennek állományát a kimutatott elkönyvelt összeggel egyezőnek találták. Örömmel vettem tudomásul, hogy a Magyar Menházban minden jó rendben találtatott. Ezen jeles jótékony intézetnek további gyarapodását kívánva, maradtam kitünő tisztelettel báró Hoening O'Carroll Ottó.” — A másik levél, mely Viola urnak, a volt elnöknek hódoló táviratára vonatkozik, következőképpen szól: „A Washingtoni cs. és kir. Nagykövetségtől kapott felszólítás folytán van szerencsém a newyorki magyar segélyegylet tagjait arról értesíteni, hogy ó cs. és kir. Apostoli Felsége, legkegyelmesebb Urunk tudomásul vette a koronázás negyvenedik évfordulója alkalmából történt hódolat nyilvánítását és mindazokra, akiknek ebben tényleg vagy szellemileg részük volt, legfelsőbb királyi köszönetét kifejezni parancsolta. A kapott parancsnak örömmel eleget téve és fentebbieket a newyorki Magyar Segélyegyletnek becses tudomására hozva, maradok kész szolgáljuk Hoening O'Carroll.”

MAGYAR EMBER MILLIOMOS MENYASSZONYA. Nagy port vert fel annak idején az a válóper, melyet Nordica, a hírneves operaénekesnő, Döme Zoltán honfitársunk ellen indított meg New Yorkban. Most az összes lapok megint Döme Zoltánnal foglalkoznak; arról van szó, hogy jegyet váltott a dús gazdag Astor, ugyancsak dús gazdag unokájával, Van Allen kisasszonynyal. A milliomos lány már kétszer járt jegyben. Azt mondják, hogy az egyszer nem fogja letenni a jeggyűrűt.

SALGÓ BÉLA LEVELE A BÖRTÖNBŐL. Ismételve megírtuk, hogy Salgó Bélát, a ki rövid időn át New Yorkban is mint színész működött, s akit állítólagos nevének New Yorkban történt elhalálozásából kifolyólag itt is, odahaza is különféle vádakkal sújtottak, legutóbb Marosludason elfogták és Budapestre szállították, a hol a Markó-utcai törvényszéki palotában, mint vizsgálati foglyot fogva tartják. Onnan kapott most lapunk szerkesztője Salgó Bélától egy levelet, melyet Kiszfaludy börtönfelügyelő ellenjegyzett. A levél így hangzik: „Mindenekelőtt elnézését kérem ezen alkalmatlankodásért, a melylyel önhöz fordulok, de higgye el, kérem, csak a végső szükség és a sorsom fölötti kétségbeesés kényszerített arra, hogy ismert jólelkűségéhez fordulva, megkérjem önt: **Mentsen meg a teljes erkölcsi elzúllástól — mentessen meg;** — Azt hiszem, hogy ön tudja, milyen hajszra indult meg ellenem Margitka rokonsága részéről, most pedig dacára annak, hogy a Margitka örökségét képező összes meglevő holmit és értéktárgyakat itt a gyámjának átadtam, az árvaszék azzal vádol, hogy a New Yorkban levő boarding house-ot 1992 Madison Avenue — a mely állítólag a megboldogult tulajdonát képezte, én eladtam és az árát zsebre vágтам volna! Amíg ezen vád alól nem tisztázom magamat, fogva tartanak. Könyörüljön rajtam, szerkesztő ur, hisz ön az egyetlen magyar New Yorkban, a ki minden igaz ügyet önzetlenül védni szokott. Kérem a következő: **Kegyeskedjék egy teljes hiteles kivonatot kérni a newyorki record-office-től, vagy pedig egy nyilatkozatot a ház tulajdonosától, Truax bírótól aziránt, hogy az 1992 Madison Avenuen levő ház bérleti szerződése kinek a nevében volt 1906 áprilistól kezdve októberig. De könyörgöm, ezt teljes hiteles formában küldeni, közjegyzőileg és konzulátusiilag hitelesítve, mert ez igazolni fogja azt, hogy a ház az én nevemen volt és így én magamat nem lophattam meg. Továbbá kérem, hogy attól az egyéntől, azt hiszem, Geizlernek hívják, a ki tölem a házat teljes felszereléssel együtt átvette, egy közjegyzőileg hitelesített nyilatkozatot kérni, hogy mennyiért vette át tölem és hogy a ház átvételekor abban hány lakó volt. Kérve kérem szerkesztő urat, tegye meg és mentessen meg egy ártatlanul szenvedő embert az életnek. Tiszteletteljes kéresem teljesítéséért könyörögve s szerkesztő ur kegyes jószívűségét előre köszönve, vagyok legalázatosabb szolgálja Salgó Béla, családi néven László Miksa vizsgálati fogoly, V. Markó-utca, törvényszéki palota, Budapest.” — Akármennyire megható Salgó urnak ez a levele s akármennyire hiszünk is az oly nyomatékmal hangoztatott ártatlanságában, a kért okmányok beszerzésére lapunk szerkesztője nem vállalkozhatott. Az ügyvéd pedig, akire Salgó ügyét bízni akartuk, oly költségeket számított fel, amelyeknek fedezésére mi nem vállalkoztatunk. Salgó urnak megírtuk, hogy a költségek be-**

küldése mellett forduljon egyenesen egy itteni ügyvédhez, akinél mi az ügy lebonyolítását megsürgetni fogjuk.

SOUTH RIVERI GYUJTOGATÓK. Soós Mihálynak a Ferry streeten levő kettős házat f. hó 13-án éjjel ismeretlen tettes felgyújtotta. Az emeleten lakó Soós Mihály rövidáru kereskedő és Nagy József hentes családjakkal együtt az ablakon ugráltak ki, miután a lépcsőt a tűz elzárta. Számbatehető sebesülés nem történt. A kivonult helybeli önkéntes tűzoltóság a tüzet lokalizálta. A kár körülbelül 200 dollár. A biztosító társaság a rendőrséggel megindította a vizsgálatot, melynek nyomán bünjelként egy petróleomos kannát és egy fél papucsot találtak. Megemlítésre méltó, hogy fentvezett Nagy József hentes már két ízben szenvedett anyagi kárt ismeretlen ellenségeitől. Első ízben a sertéseit mérgezték meg, második ízben pedig a lovának fülét vágták le tőből.

MAGYAR ÉLET. E czim alatt adott ki Rudnyánszky Gyula poétánk Réthy Laura énekművésznőnek szeptember 22-én a newyorki Terrace Gardenben megtartandó hangversenye alkalmából egy alkalmi ujságot a melynek első száma augusztus 18-iki kelettel jelent meg. Ez az első szám a hivatásos író tollára vall s meglátszik rajta, hogy nagy szeretettel szerkesztette azt Rudnyánszky Gyula. Az érdekes lapban, mely természetesen első sorban a rendezendő hangversenyyel foglalkozik, bennünket különösen megkapott annak elbeszélése, hogy mikép fogadta Kossuth Lajos 1888-ban, Turinban Réthy Laurát. Rudnyánszky az érdekes látogatásról a következőket írja:

„Tea után Sipos Antal zongoraművész a zongorához ült és Réthy Laura elkezdett Kossuth Lajosnak magyar nótákat dalolni.

MAGYAR ÜGYVÉD

akit a Bevándorló szerkesztője is melegen ajánl s aki több éven át ügyvédeskedett

A VIDEKEN

őhajtana a magyarok között letelepedni. Bankárok, hajójegy iroda tulajdonosok, egyleti tisztviselők, akik birnának egy dérek, lelkiismeretes amerikai magyar ügyvédnek a letelepedésre alkalmas, magyarlakta vidéket ajánlani, sziveskedjenek abbéli ajánlataikat következőleg czimezni:

A BEVÁNDORLÓ, 327 East 13 Str.,
New York.

PÁRTOS PATIKÁJA

igazi magyar gyógyszerész

160 Második Avenue, 10-ik utca sarkán,
NEW YORK.
Telefonszám: 4288 Orchard.
Orvosságokat magyarországi módszer szerint készit.
Telefon utján is megrendelhetők.

PARTOS CREAM

Egy tudományos arczbőr éltető, táplálja az arczbőrt s megakadályozza a ránczok és vonások képződését.

35 centes, 65 centes és 1 dolláros téglékben. Liliom szappan, főfájás elleni porok, bajszköltő a legnagyobb választékban.

Pósta utján is megrendelhető.
Sérvkötők és sebészeti szerek jutányosan kaphatók.

AMERIKAI MAGYAR SZÖVETSÉG.

Alakult 1906. február 27. Cleveland, O.
A Szövetség célja: az Amerikában élő magyarok testületi összetartása, anyagi és erkölcsi érdekeinek védelme. Osztályok alakulhatnak Amerika minden magyarlakta helyén.
Aki a Szövetség tagjává akar lenni, írjon alapszabályokért s titkári hivatalhoz. 305 Century Building, Cleveland, O.

A BEVÁNDORLÓ

Régi magyar dalokat énekelt. Talán soha az életben oly szépen nem dalolt. Azután Kossuth nótákra került a sor.

Kossuth arca kipirult, nagy kék szeméit áhitattal szögezte Réthy Laurára. Rendkívüli meghatottság vett erőt a kormányzón. Mióta elhagyta Magyarországot, soha magyar dalt nem hallott. Egyszer csak, midőn Réthy Laura azt énekelte, hogy ne sirj, ne sirj Kossuth Lajos, — Kossuthot elfogta az érzékenyülés, nagy könnyecsek gördültek végig az arcán, majd hangos zokogásba tört ki.

Aztán felállott, megölelte és homlokou csókolta Réthy Laurát.

„Gyermekem, nagyon szép volt, hogy oly messziről, kincses Kolozsvárról eljött megkérdezni egy öreg remetét. De a mit soha meg nem hálálhatok, az a mély gyönyörűség, mely szívemet dalának hatása alatt árasztotta. Fogja meg a jó Isten, a magyarok Istené, hogy az öreg szánuizott lelkébe visszavarázolja a magyar föld legszebb virágait, a bűbájos népdalokat.

A jelen voltak elhalmozták Réthy Laurát díszretekkel. De a művésznő lelkében csak Kossuth apánk áldása visszhangzott és szívét az a boldogság árasztotta el, hogy Kossuth őt homlokou csókolta.

Kossuth Lajos saját kezű aláírásával ellátott arcképét ajándékozta Réthy Laurának. Másnap pedig, midőn egy nagy csoportképen 860 magyarral együtt lefényképeztette magát, Kossuth Réthy Laurát ültette maga mellé.

— Ő szerezte nekem öreg napjaimban a legirtsább gyönyörűséget!

Ezt a tiszta gyönyörűséget fogja Réthy Laura szeptember 22-én megszerezni a new-yorki magyaroknak. Aki részese akar lenni annak a gyönyörűségnek, váltsa meg mihamarabb belépő jegyeit 144 2-ik Avenue alatt.

RÉZBANDA SOUTH RIVEREN. Az itteni 13 aradi vértanu egylet 13 tagja rézbandát alakított. A tanulás Mezey karnagy vezetése alatt már megindult. Gazsi István, Lukács Imre, Cseh Gyula és Dancsó Pál lelkei a mozgalomnak.

ADÓSSÁGOT FIZETNEK. Mint értesülünk, a so riveri ref. egyház, mely Hámorszky Pál new-brunswicki ref. lelkész vezetése alatt áll, templomának adósságait bámulatos gyorsasággal törleszti. Templomának felszerelése óta adósságának több, mint felét kifizette.

NAAR MANFRED trentoni békebirót, kinek hírdetése lapunk más oldalán található, honfitársaink szíves figyelmébe ajánljuk. Bármilyen ügyes-bajos dologban forduljanak teljes bizalommal hozzá, aki minden tekintetben kezükre fog járni és megkeresi az igazságot. Cim: 15 E. State Street.

ÜZLETI HIREK. Trentoni honfitársaink figyelmét felhívjuk Michnay Bertalan honfitársunknak 806 S. Clinton Streeten nyitott új gyógyszerterárára. Lapunk más helyén találkoznak Dr. J. S. Miller fogorvos és Spracklen P. A. szén és fakereskedő hirdetésével, a kinek üzlete nem messze van Wárady Lajos jónévi

bankár honfitársunk üzletéhez. Ugy Dr. Millert, mint Spracklen urat honfitársaink figyelmébe ajánljuk.

SZERKESZTŐNK PÖRE A SEGÉLY-EGYLETI IGAZGATÓK ELLEN. Oivasóink emlékeznek arra, hogy lapunk szerkesztője Hunfalvy Hugó ügyvéd utján pert indított Viola Bertalan, Grulich József és Stern Adolf segélyegyleti igazgatók ellen, amiért ezek fölvétele ellen szavaztak. Most tudjuk meg egy laptársunktól, hogy azok az igazgatók a pernek a költségeit a segélyegylet által fizettették meg. Laptársunk megbotránkozott azon. Mi osztjuk megbotránkozását. Ha nevezett uraknak volt annyi erkölcsi bátorságuk lapunk szerkesztője ellen állást foglalni, legyen annyi tapintatuk is, hogy akkor, a mikor hibájukat belátták, ballépésük költségeit ne sózzák egy jótékonyági egylet nyakára. Hogy az eljáró ügyvéd a panaszlevél megszerkesztéséért és beadásáért, a kézbesítésért és a per visszavonásáért költséget számít, azt tőle rossz néven nem veheti senki. A cipész is megköveteli a cipő árát.

MAGYAR LEÁNY TRAGÉDIÁJA. Goldner Regina Magyarországból származott át New Yorkba, a hol a szerenese nem igen kedvezett neki. Szolgálatba lépett s az egyik helyen egy darab fal zuhant rá, egy másik helyen egy csillár zuzta be a fejét, majd egy villamos kocsit tett benne kárt. Erős munkára képtelenné válván, egy társsal vendéglőt nyitott. Társa megcsalta őt s ebbeli kétségbeesésében lugoldatot ivott. Öngyilkossági kísérlet címén a bíróság elé került, a hol egy örízetlen pillanatban levette magát az emeletről a kövezetre. A kórházba szállították. Életbenmaradásához kevés a remény.

ELPUSZTULT AZ IDEGENBEN. Sívát Annát is kiharozta Magyarországból a dollár utáni vágy, a káprázató mese Amerika fényéről, gazdagságáról. Most mereven fekszik a new yorki halotti kamrában. Öngyilkosságot követett el. Sívát Anna egy Kolb nevű családnál szolgált a második Avenue 994-iki számában. Dolgos asszony volt, de munkája közben egyre hullottak a fiatal asszony szeméből a könnyek. Nem bírta elviselni az idegent, a férjétől való különválást. Szombaton éjjel világító gázzal véget vetett az életének. Mikor vasárnap reggel ráakadtak, Sívát Annát már nem lántotta semmi.

RÉMTETT NEW YORKBAN. Vasárnap a new yorki magyar negyedét egy magyar ember rémtette riasztotta fel vasárnapi nyugalmából. A fiatal Balogh József agyonlőtte a nála még fiatalabb Fiska Ilonát. A rémes tett oka: nem viszonzott szerelem. A szép leány azért nem akart Balogh felesége lenni, mivel ez katolikus, ő maga pedig református volt. A rémtett előzményeire és részleteire jövő számunkban visszatérünk.

HUNFALVY HUGÓ

Hites ügyvéd és jogtanácsos, közjegyzői hivatal.

Iroda a főpostával szemben.

231 BROADWAY NEW YORK City.

OLVASCINKHOZ.

Dr. Pólya László úr belépett lapunk munkatársai sorába. Mint ilyen előfizetési és hirdetési díjakat felvehet és nyugtázhat. Ajánljuk őt honfitársaink figyelmébe és pártfogásába.

Hajójegyet és vasúti jegyet vásárolni és pénzt az O'hazába küldeni legbiztosabb legjobb és igen előnyös Kiss Emil bankárnál állami közjegyző 104 Second Ave. a hatodik emelet sarkán New York. Tel. 66 Pennall. Igen árgyértekert

VIOLET ARZCREAM

Májfolt, szeplő ellen legjobb a világon. Üde arcbort ad. Ára 50 cent.

GLADIATOR

legjobb haj és bajusznövesztő szer. Ára egy dollár. A pénz előleges beküldése mellett bárhová megküldi a feltaláló:

Dr. J. BACKY, 100 Public Square, Cleveland, Ohio.

KLEIN ARTHUR

magyar bankháza

101 Hawkins Avenue

Rankin, Pa.

Legbiztosabban küld és kamatoztat pénzt. Legjobb hajóra ad el jegyeket. Pereket, szerződéseket, konzuli hitelesítéseket, katona ügyeket biztosan elintéz.

Gross Ede

Brandler L.

Workville Boulevard

előkelő magyar kávéház a felsővárosban

1393 MÁSODIK AVENUE

a 72. és 73 utczák között

Tulajdonosok:

GROSS EDE és BRANDLER L.

MINDEN NAP CZIGÁNYZENE

Kitűnő magyar ételek és jó italok

Pontos kiszolgálás

POMPÁS BILLIÁRD ASZTALOK

THE ORIENTAL BANK

A Keleti Bank

182-184 BROADWAY, fiók a Bowery és Grand street sarkán, NEW YORK

Tőke és felesleg \$1,850,000

R. W. JONES, Jr. elnök
LUDWIG NISSEN, ERSKINE HEWITT, CARLES J. DAY alelnökök
GEO W. ADAMS, pénztáros

NELSON G. AYRES, első alelnök
R. B. ESTABROOK, helyettes pénztáros
LEOPOLD FRIEDRICH, a külföldi osztály vezetője

CZIVÉLYESEN MEGHIVJUK ÜZLETI ÖSSZEKÖTTETÉSRE
KÜLFÖLDI PÉNZEKET VESZÜNK ÉS ELADUNK UTAZÓK SZÁMÁRA HITELLEVELEKET FOLYÓSITUNK
IMPORTÁLO KERESKEDŐKNEK ÜZLETI-HITELT BIZTOSITUNK
VESZÜNK ÉS ELADUNK MAGYAR ÉS OSZTRÁK ÉRTÉKPAPIROKAT.

AMERIKAI DOLGOK

THEODOR KIRÁLY. Rooseveltnak elnöknek őszinteségét a trusztokkal szemben való állásfoglalásában mi sem bizonyítja jobban, mint az a rendszeres hajsza, amelyet a nagytőke képviselői indítottak meg ellene. Így legutóbb egy Guggenheim nevű sokszoros milliomos, aki több trusztvállalatban legközelebről van érdekelve, azt akarja a világgal elhíttetni, hogy Rooseveltnak Tivadarnak a királyi koronára fáj a foga. *Theodor királynak* nevezi őt Guggenheim, aki azt is mondja, hogy Rooseveltnak újabb akarja magát elnöknek megválasztatni, hogy megteremtse az átmenetet a monarchikus kormányformához. Ami pedig kétségtelenül azt mutatja, hogy a tőke emberei fáznak még a gondolatától is annak, hogy Rooseveltnak legyen újabb az elnökjelölt. Már pedig ez az ő legjobb ajánlólevele.

A HAJÓ JUBILEUMA. Szombaton lett száz éve annak, hogy az első gőzhajó, a *Clermont*, feltalálójával, *Fulton Róberttel* a parancsnoki hidon a büszke Hudson folyón végigsíklott. E nagy napot a new yorki kikötőben horgonyzó összes hajók azzal ünnepelték, hogy mindmegannyian ünnepi díszöltöztek s hogy New York legmagasabb épületén, a *Singer-épületen* felvonták a békelobogót. Szeptember 23-án az emlékeztető napot megünnepelendők, nagy ünnepséget rendeznek a *Jamestowni* kiállításon.

TAFT UTAZIK. Taft hadügyminiszter, akit maga Rooseveltnak szemelt ki utódjául az elnöki székben, szeptember 10-én nagy keleti útra indul. Meglátogatja Japánt és Kínát. A *Fülöp-szigeteken* 22 napig fog időzni.

PINKERTON MEGHALT. Pinkerton A. Róbert, a hasonnevű titkosrendőri ügynökségnek megalapítója és főnöke a *Bréma* nevű hajón, amelyen Európába akart utazni, meghalt. Pinkerton vezetése alatt az ő rendőri ügynöksége világhírré vergődött. Csudás eszéi és leleményessége férfi volt, aki maga tanította be minden egyes emberét. A Pinkerton detektívek rémei a gonosztevőknek.

TÁVIRDÁSZOK SZTRÁJKJA. Az a sztrájk, melyet a távirdászok kezdeményeztek, majd csak hogy meg nem bénította a forgalmat az Egyesült Államokban. A távirdászok nemzeti szövetségének elnöke most elrendelte az általános sztrájkot s így az Egyesült Államok egész területén pihen a villamos szikra. A *Western Union* testület üzletvezetője mindazonáltal kijelentette, hogy náluk a sztrájk nem okoz semmi zavart s hogy ennél fogva a sztrájkolók kívánságának teljesítéséről szó sem lehet. A tőzsdék és a nagy iparvállalatok, a melyek maguk al-

kalmazzák távirdászaikat, belementek a sztrájkolók összes követeléseibe, csak hogy az üzem fennakadást ne szenvedjen.

AKI FÉLELEMBŐL MENT FÉRJHEZ. A new yorki bíróság a napokban megsemmisített egy házasságot, indokul elfogadván azt, hogy az asszony csupán félelemből ment férjhez. Anstead Mari egy gazdag whiteplainsi vállalkozó egyetlen leánya. Apjával valami fölött összeveszett s eljött New Yorkba lakni. Itt megismerkedett egy *Cosmides* nevű gavallérral, aki egyre ostromolta őt a szerelmével. A leány nem hallgatott rá. Erre *Cosmides* azzal állott elő, hogy apja javító intézetbe akarja küldeni s hogy Mari ezen sors elől csak akképp menekülhet meg, ha hozzá megy feleségül. A javító intézettől való félelmében azután kimondta a boldogító igent. Később kiderült, hogy *Cosmides* hazudott. E miatt semmisítette most meg a bíróság a házasságot.

BOTRÁNY PENNSYLVANIÁBAN. Pennsylvania állam székvárosában, *Harrisburgban* új törvényhozási palotát emeltek, a melynek költségei 13 millió dollárra rugtak. Később kiderült, hogy az építkezés körül nagy lopásokat követtek el, mire *Stuart* kormányzó kiküldött egy bizottságot. A bizottság most fejezte be működését, a melynek eredményeképpen egy hatalmas emlékiratot nyújtottak be a kormányzónak. Az emlékirat részletei még ugyan nem kerültek a nyilvánosság elé, annyi azonban bizonyos, hogy 18 ember, akiknek mindegyike előkelő szerepet vitt Pennsylvania állam közéletében, súlyosan van kompromittálva.

NAGY TÜZVÉSZ. Az *Old Orchard* nevű nyaralóhelyen egy tüzvész iszonyatos pusztítást vitt végbe a napokban. 17 nyaraló, 16 lakóhely és számos üzlet esett a tűz martalékává. A nyári vendégek éjjeli pongyolában menekültek ki a szállodákból s a tengerparton töltötték az éjszakát félmegtelenül. A tűznek több emberélet is áldozatul esett. Az anyagi kár körülbelül egy millió dollár.

OLCSÓBB VITELDIJ. A hajótársulatok között ismét kitört a háború, minek következtében innen Európába a harmadosztályú viteldij 25 dollár. Aki most hazautazik, 25 dollárért hazamehet. Európából ide a régi árak vannak érvényben. Majd ha a hajótársulatok kibékülnek, a háború költségeit persze megint a közönséggel fogják megfizettetni.

HISZNYAY JÁNOS úr

Connecticut állambeli *Danburyben* fel van jogositva előfizetések felvételére és nyugtázására. Melegen ajánljuk őt ottani honfitársaink figyelmébe.

A Nagyvilágból

NEMZETISÉGEK HARCZA A NEMZETI KORMÁNY ELLEN. Egy vasárnap beérkezett kábelsürgöny szerint Magyarországon a nemzetiségek harcra készülődnek a nemzeti kormány ellen. Egy *„Harc a kormány ellen“* című újságcikkükben kinyilatkoztatták, hogy az újból megnyíló országgyűlésen késhegyig fognak menni a kormányval szemben, amelytől a magyar nyelv tudására való tekintet nélkül akarják kiereszokolni az általános választói jogot. — Így a hír. Kétségtelen, hogy a kormány is megteszi az előkészületeit a nagyszájú nemzeti ségi „hősök“ ellen.

EDVÁRD KIRÁLY ISCHLBEN. Edvárd angol király Németországból *Ischlbe* utazott *Ferencz József* meglátogatására. Az elaggott osztrák ezászár és magyar király különös szívélyiességgel fogadta királyi vendégét, akinek látogatásához megint nagy reményeket fűznek az európai lapok, amelyek még mindig nem tudták megtanulni azt, hogy manap már a népeknek sorsát nem intézik fejedelmeknek látogatásával.

FAJOK HARCZA AUSZTRIÁBAN. Csehországban a németek és csehek nem bírnak egymás mellett megférni. A csehek nemzeti ünnepnapja tudvalevőleg *Venczelnapja*. Ebbe az ottani németek belenyugodni nem akartak és csináltak maguknak egy külön nemzeti ünnepnapot: *Szent Mihály napját*. És most *Szent Mihály* körül indul meg a csehek harcza a németek ellen.

SZÁMÚZVE SZIBÉRIÁBA. Egy szentpétervári sürgöny szerint az oroszok ura *Julius* havában 274 embert küldött politikai vétségek miatt *Szibériába* — elevenen a sírba.

A SZENT HÁBORU. Marokkóban a francziák, akiknek Spanyolország segítséget küldött, még mindig nem bírtak rendet csinálni. A török jogtudósok szövetségese, az *Ulema*, amely a törökök bibliáját magyarázza, támogatja a szent háboru eszméjét. Az arabok ennél fogva esőkönyösebbekké váltak és a francia tábornokot feltétlen megadásra szólították fel. Miután a francziák ezt a követelést természetesen visszautasították, a háboru különösen *Casablanca* körül még véresebb formát vett. A helyzetet súlyosbitja, hogy *Drude* francia tábornok és a spanyolok parancsnoka között ellentétek állottak be. Nem valószínű, hogy a többi hatalmak is közben fognak lépni.

KNAUTH, NACHOD ÉS KÜHNE

Pénzutalványok és hitellevelek a világ minden részére

Örökségeket és követeléseket pontosan behajtanak

15 WILLIAM STREET

NEW YORK

A BEVÁNDORLÓ

A magyar bevándorlók és az amerikai magyarok érdekeinek szentelt folyóirat.

Megjelen minden kedden és pénteken.

A „Bevándorló“ ujságvállalat: Makray Aladár.

Szerkeszti

SINGER MIHÁLY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

327 East 13th Street, New York.

Telefonszám 4350 Orchard.

Pittsburgi iroda: 1114 Forbes street, Pittsburg, Pa.

Irodavezető: MÁZOR BÉLA.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

New York város egész évre \$3.00

Egy. Allamok és Canada egész évre 2.50

Magyarország egész évre 4.00

THE IMMIGRANT

A periodical devoted to the interests of immigrants from Hungary and of Hungarian Americans.

Issued every Tuesday and Friday.

Published by the "Immigrant" Publishing Co.

Aladár Makray.

Edited by

MICHAEL SINGER.

Editorial Rooms: 327 East 13th Street, New York.

Telephone: 4350 Orchard.

Pittsburg offices: 1114 Forbes street, Pittsburg, Pa.

Manager: ADALBERT MÁZOR.

SUBSCRIPTION RATES:

For New York City, 1 year \$3.00

For the U. States and Canada, 1 year 2.50

For Hungary, 1 year 4.00

Szilánkok

— Apponyi Albert gróf m. kir. közoktatásügyi miniszter elrendelte, hogy a rendes vallásos ünnepeken kívül minő ünnepeket tartanak Magyarországon az iskolák. Három ilyen ünnepnapot jelölt meg: *április tizedikét*, a negyvennyolcas törvények szentesítésének napját, *Szent István napját* és a *mindenkori uralkodó születésnapját*.

* * *

— Helyes dolog ez. De a nemzeti kormány egyik vezérférfiától elvártuk volna, hogy legalább az iskolák számára, ahol a magyar haza szeretésére kell hogy oktassák a hazánaka jövődöbeli oszlopait, egy-két hazafias ünnepet teremtsen. Amerikában nemesak július negyedikét ünneplik, a függetlenség ki-mondását, de ünneplik megalkotójának, Washingtonnak születésnapját. Talán nem ártott volna a magyar tanuló ifjúságot egy Kossuth-nappal Kossuth példájának követésére serkenteni! S talán Árpád, a kinek emlékét most ülik meg odáhaza, a honfoglalással is rászolgált arra, hogy a magyar ifjúság évről-évre egy ünnepnap keretében megemlékezék róla...

* * *

— Egy newyorki laptársunk a minap „A beteg magyar sajtóról“ tett közzé vezércikket. Hát bizony beteg, nagyon beteg ez az amerikai magyar sajtó és kigyógyulása életszükséglet az amerikai magyarságra nézve, mely ebből a sajtóból merit önmaga számára életerőt. A gyógyítás módja azonban nem a harag. Mert igaza van laptársunknak: „Az amerikai magyar sajtó élén álló némely egyén a kollegialitást nem ösmeri és mint elkeseredett ellenség küzd egymással.“

* * *

— Nagyon igaza van laptársunknak, de

A BEVÁNDORLÓ

szavait mindenekelőtt neki ajánljuk megszívlelésre. Aki békét prédikál, annak legkevésbé szabadna megszegni a békét és hogy csak egy példát említsünk, nyílt helyen megtámadni a sajtó képviselőjét, amikor ez ugyancsak a sajtó méltóságának védelmére szól emel.

— Értsük meg mi hivatásunknak fontosságát Amerikában, ne aljasítsuk le mi ezt a hivatást személyes ellenszemből, boszúból vagy magánérdekből s azután az amerikai magyar sajtó nemcsak hogy beteg nem lesz, hanem annyira megizmosodik, hogy bátran rátámaszkodhat majd Amerika összmagyarsága. Ugy a magunk, mint az amerikai magyarság jól felfogott érdeke parancsoló módon azt követeli, hogy mi, a sajtó emberei, ne azt keressük, pedig ezt tettük egyre, ami elválaszt, hanem azt, ami egyesít bennünket. Ettől és csakis ettől függ a „beteg“ sajtó kigyógyulása.

A KÖZVÉLEMÉNY FÖLVILÁGOSÍTÁSA.

A „Pesti Hírlap“ augusztus 3-iki számából.

Az orvos sem hívja meg műtőasztalához a nagy nyilvánosságot s az operáció minden egyes mozzanatáról az ajtó előtt ácsorgó publikumnak ő sem szokott lóhalálában hirt vinni. Wekerle Sándor is úgy tartja, hogy a kiegyezési tárgyalások jelenlegi állásáról fölsőleges a közvéleményt tájékoztatni. Mindaddig, míg a tárgyalások be nem fejeződtek, csak árthat az ügynek a nagy nyilvánosság beleszólása, kritikája. És a miniszterelnök álláspontja kétségtelenül helyes, ha titoktartása az ország javára szolgál. Ámde baj, hogy ez a hivatkozás az ország javára, ez a titkos lepel, mely a tárgyalásokat fedi, s amelyek ama fajtájából valók, mely kétféle szint játszik, attól függ, milyen irányból nézi az ember. Egy irányból kétségtelenül úgy fest, mintha tényleg csak az ország java kívánna a nagy titoktartást, de más oldalról tekintve azonnal szembetűnik a finom keresztiszövés, mely azután az egésznek más szint ad: nem az ország, csak a miniszterium javaként tűnik fel az, hogy a kiegyezési tárgyalások eddigi eredményei titokban tartattak. Mert az utolsó pillanatban fölvilágosított közvélemény soha sincs kellőképpen készen, soha sem lát föltétlenül tisztán, sohasem eselekedhetik tehát felelőssége teljes tudatában.

Másrészt abból, hogy az osztrák miniszterelnök magyar kollégája mögött nem lát egy erős közvéleményt tömörülni, mely őt bizonyos irányban kötné, szorítaná: ugyanannyi rossz származhatik az országra, mint a mennyire javára lehet az országnak ama titoktartás. És másrészt azzal, hogy a közvélemény felvilágosítását a miniszterium az utolsó pillanatra hagyja, egyszersmind maga ellen is tesz, mert ezzel elesik attól a támasztól, melyet csak egy állandóan a háta mögött tudott közvéleménytől nyerhet.

Igy hát a mennyi jót a nagy nyilvánosság kizárása a kiegyezési tárgyalásokból az országra s a kormányra magában foglalhat, ugyanannyi rosszat is hozhat magával mindkettőre. Látja ezt jól odaát az osztrák miniszterelnök is, ki a tárgyalások eddigi eredményeit — még ha ígéretet is tett volna rá — bizony nem tarthatná titokban Ausztria gazdasági, ipari, kereskedelmi körei előtt, mikor ugyane tényezőket szükségesnek tar-

totta maga mögött nem is oly rég fölvonultatni.

De a magyar miniszterelnök itt bátran hivatkozhatnék arra, hogy az osztrák miniszterelnök e fölvonultató, a nagy nyilvánossággal mindent megosztó politikája azért lehetséges odaát, mert fölvonultathat maga mellett olyat is, ki sulyban a legelső, t. i. a császárt. Ezzel szemben mi nem hivatkozhatunk a királyra, mint a ki a magyar gazdasági, ipari, kereskedelmi körökkel együtt támogatja a magyar kormányt a kiegyezési tárgyalásokban.

Teljességgel igaz; és hiába csinálta meg Deák a kiegyezést úgy, hogy abban bizonyos ügyek közösségét nem pragmatika szankcióból folyóknak állította, de csupán Ausztria és Magyarország részéről időnként közösen, az egyezkedés meghiusulta esetén pedig már mindkét részről önállóan szabályozandók: — 40 év után ez ügyek a pragmatika szankcióból folyó közös ügyekkel összekevertettek s maga az uralkodó az, a ki ez ügyeket összekeveri azzal, hogy a „birodalom“ érvényesülő „egységét“ a gazdasági különválástól is félti.

... mi által vannak jogositva az osztrák államférfiak arra, hogy Magyarországot mintegy a magukénak tekintsék? — veti fel a kérdést Deák még 67 előtt. — Társuk ige-nis vagyunk, de rendelkezésük alá magunkat soha nem boesátottuk. Velük és mellettük készek vagyunk állani, — de alattuk nem.“

„Az én fogalmam szerint tehát — folytatja Deák — egészen másképp kell történnie annak, mit ők a birodalom alakulásának neveznek. Egymástól függetlenek vagyunk, s ők is, mi is függünk a közös uralkodótól. Rendezze tehát mindenki magát egymástól függetlenül, saját fejedelmének hozzájárulásával, s a miben ezen, egyébként különálló országoknak a közös cél, a közös érdekek tekintetéből egymásnak érintkezniök kell: az képezi a valósággal közös viszonyokat, vagy mint nevezni szokták, a közös ügyeket, melyeknek meghatározása és kezelésük módjai-

THE CITY BANK Co.
Biztos, erős, megbízható.
Takarékbetétek után 4 százalékot fizet.
10 Ave. és Pearl st. sarkán.
SOUTH LORAIN, Ohio.

AMERICAN
ASSOCIATED
WINE GROWERS
AND EXPORTERS
OF HUNGARY
Leopold Molnar, Pres.
41 Park Row,
New York.

HUNGARICUM

Valódi tiszta
MAGYAR BOROK
magyar pezsgőborok, magyar ürmés,
magyar cognac, szilvium és borók,
kiváló égyéghatásu magyar gyomor-
keserű pálinkák és likőrök. Ezekből
s vámbúzában
ALLANDÓ NAGY RAKTART
tart. a Magyarországi Portemélek
és Borvesztők Országos Szövetsé-
gének a magy. kir. kereskedelmi kort-
mány támogatásával létesített ameri-
kai Kivitelisége.
Kivételre szivesen küld a legyeket:
LEOPOLD MOLNAR,
41 PARK ROW,
NEW YORK CITY.

NUMUM NISI

nak megállapítása teendi közöttünk és közöttük a szükséges kiegyelítésnek tárgyát.

S mégis, 40 év után, egyrészt maga az uralgó hivatkozott arra, mikor a magyar vezényszóért folyt a küzdelem közte és mi közöttünk, hogy már Ausztriára való tekintettel sem teheti meg, amit kérünk, másrészt ugyanakkor az osztrák parlamentben hangzottak el tiltakozó szavak a magyar vezényszó ellen, — tehát a kiegyezés szellemének ellenére, Deák intenciói ellenére, aki a két államról azt tartotta, hogy „rendezze magát mindenki egymástól függetlenül, saját fejlődésének hozzájárulásával.”

De ha a magyar miniszterelnök csak azért nem tartaná helyesnek a közvélemény felvilágosítását a kiegyezési tárgyalások állásáról az utolsó pillanat előtt, mert akkor kiderülne, hogy gazdasági önállóságunknak tulajdon királyunk a legnagyobb ellenzője: — nem volna igaz. A király hivatkozhatik 67-re, ami akkor részint a helyzetről fogva, politikai tekintetből, részint a két fél érdekeinek feláldozásánál fogva, „célszerűbben” volt intézhető „közös egyetértéssel, mint szorosán elkülönözve”: az miért legyen ma szorosán elkülönözve célszerűbben intézhető? De a ki a kiegyezést esinálta, Deák, ugy lehet, ma szinte a gazdasági elválás mellett törne lándzsát, talán éppen a dinasztia érdekében, — hiszen már életében is nem egyszer tartotta követői politikáját helytelennek. „Nem vagyok Deák-párti, csak Deák.” A király ellenben mindig dinasztia-párti marad s elég helytelenül a dinasztia érdekében valónak azt tartja, hogy Magyarország és Ausztria között minél több közösügy legyen, hogy a két állam minél szorosabb viszonyban lépjen egymással, hogy gazdasági közösségük is hosszabb lejáratra, akár örökre megállapíttassék, holott — „ha szabad hasonlatossággal éltem, mondotta Deák, ugy tekintem én a birodalmat s annak különálló, de egy célra egyesült részzeit, mint egy ivnek két erős oszlopát, biztosan nyugszik azokon az iv, melynek tetején a trón áll, de ha valaki azt hinné, hogy az ivnek nagyobb biztonságért az egyik oszlopot közelebb kell tolni a másikhoz, s megkísértené e fonák számításu működést: kísérletével az ivet döntené romba.”

A HORVÁTOK FIGYELMÉBE.

Miért kell kibékülniök Magyarországgal.

Olvassuk imitt-amott a hibáztatást és gyönyörlést: no hiszen szépen elbánt a magyar kormány a horvátokkal! A helyett, hogy egy pár honvédezedet küldene rájuk és szétesapna közöttük, tyukkal-kalácsesal eteti őket. Főlemeli a zágrábi tisztviselők lakbérét, vasuti és egyéb közgazdasági beru-

házásokat tervez stb. Igy jutalmazza az áru- lást, így dédelgeti a magyar állam egysége elleni lázadást stb. stb.

Nem vagyunk hivatva arra, hogy a kormány eljárását védelmezzük, annál kevésbé, mert hiszen nem is ismerjük a kormánynak a horvát forrongás lecsillapítására vonatkozó részletes terveit és így csak arra szorítkozhatunk, hogy a magunk nézeteit mondjuk el ebben a kérdésben.

Legelőször is azt konstatáljuk, hogy a horvát „forradalom” nem látszik valami egetverőnek. Vasárnaponként, a munkaszünet és a népgyűlések napján, lezajlik egy csomó népgyűlés és beszámoló, a melyen dörgedelmes frázisok hangzanak el a magyar zsarnokság ellen. Aztán egy hétig megint békeség van. Eszünk ágában sincs, hogy a közvélemény illetően megnyilvánulásának jelentőségét letagadjuk, de viszont nagy hiba volna, ha — Fejérváryék módjára — népgyűlések ellenében a szuronyra apellálnánk. Csak hadd mondják el horvát testvéreink azokon a népgyűléseken, a mi a szívükön fekszik, hiszen mi is ismerni akarjuk a valódi horvát néphangulatot. Ebből még semmi nagyobb baj nem lesz, apró kihágások megtorlására elegendő a törvény rendes útja. Viszont, a közvélemény és a néplélek megnyilvánulásának erőszakos elfojtása csak növelné az elke- seredést és ez már — jogos elke- seredés volna.

Az a forró hangulat a horvát népben nem fog örökké, sőt nem is fog soká tartani. Mert a tisztelt horvát testvérek nem gondolták meg, hogy mit cselekszenek, a mikor a magyar nemzet ellen harcot indítottak. Kire számíthatnak ebben a harcban? Bécsre? A mely őket mindig citromnak tekintette, a melyet kifacsar és elhajint? A horvátok nagyon jól tudják, hányszor cserben hagyta őket Bécs akkor is, a mikor módjában állott volna rajtuk segíteni; annál kevésbé számíthatnak rá most, a mikor annak semmi- képpen sem áll módjában a horvátok dolgát fölkarolni. Még Lueger is letagadja, hogy titkos konspirációban áll a horvát frakciók- kal, de ha igazak is volnának a hírek ezekről a konspirációkról, a horvátok dolgán nem lendítenék egy ujnyit sem. És olvashatták a horvátok, hogy Beck báró, az osztrák miniszterelnök, hogy fujta le a Reichsratban megindított vérszegény horvát-segítő akciót. Vagy talán a nagy fajrokon népre, a musz- kára számíthatnak a horvátok? Annak ugyan a legkisebb baja is sokkal súlyosabb, hogysen a nem is hitsorsos horvát nép sor- sával törődjék. De számíthatnak-e az olasz- ra, a sok százados ellenségre, vagy a szerbre, mely népet tőlük mélyreható vallási külön- ség és politikai rivalitás választ el.

Igy hát minden kétségen felül meg lehet állapítani, hogy a horvátok a sokkal erősebb magyar nemzettel való harcukban teljesen izoláltan állanak. Lehetetlen, hogy az izo- láltságnak, a küzdelem teljes reménytelen- ségének ez az érzete ne hasson lohasztólag a horvát mozgalomra. Az a kérdés, hogy a ma- gyar nemzet a horvát mozgalomnak emez előrelátható hanyatló alakulásával szemben milyen álláspontot foglaljon el, ha politikai- lag helyesen, okosan, korrektül akar csele- kedni?

Hisz az bizonyos, hogy a horvátok elszí- geteltségét és gyöngeségét most pompásan ki lehetne zsákmányolni. A bosznak, a megtorlásnak számtalan eszköze kínálkozik, melylyel súlyos csapásokat lehetne ejteni Horvátország gazdasági életére és jövő fej- lődésére. Csakhogy mi nem vagyunk osz- trákok! A magyar nemzet sohasem moeskol- ta be a maga tiszta politikai egyéniségét az- zal, hogy akár vérboszut arasson, akár sar- cot harácsoljon a gyöngébbtől. De nem is volna ez okos dolog. Nekünk azt a „gyöngy- lés”, azt a kijózanodási processzust, a melynek Horvátországban be kell következnie, nem gátolni, hanem elősegíteni kell. Ezért tart- juk helyesnek és szükségesnek, hogy Hor- vátország már most is, amikor ott legheve- sebben folyik az izgatás ellenünk, folyton- san csak jóakaratot tapasztaljon a magyar nemzet részéről. Természetesen csak addig, míg a horvát mozgalom ki nem csap medré- ből és veszedelmes jelleget nem ölt. Akkor aztán meg kell mutatni a horvátoknak gyors- san és erélyesen, hogy mi az a magyar erő.

Nem tartunk azonban attól, hogy erre ke- rüljön a sor. Maga a konfliktus oka: a vasu- ti tisztviselők magyarul tudásának törvény- be íktatása, oly csekély jelentőségű, hogy az- zal a horvát politikusok a horvát nép lelkét intenzívebb mozgalomra indítani nem képe- sek. Az a mozgalom lanyatlani és végkép el- űlni fog, az bizonyos. És ha akkor a horvá- tok körültekintenek a nagy világon és ke- resni fogják kire számíthatnak, kitől várhat- ják nemzeti és gazdasági életük zava- lalan fejlődésének biztosítását: nem talál- nak mást, mint a magyar nemzetet.

Ez nem optimizmus, nem ábránd és nem gyöngeség, hanem mélyen fekvő történelmi okokra fektetett számítás. A nyolcszázados állami kapesot nem az erőszak vagy hódítás, hanem olyan erők teremtettk meg és tart- ják fönt most is, melyek hatását az idegen befolyás egy időre megzavarhatta, de meg nem semmisíthette. A horvát nemzet, melyet vallása az orthodox kelettől, nyelve a germán és latin nyugattól elválaszt, rá van utalva a szoros szövetségre és benső kapesolatra az- zal a nemzettel, a mely szintén nem tartozik sem a nyugathoz, sem a kelethez. És mivel ez a nemzet a horvátot sem nyelvétől, sem vallásától, sem autonómiájától, sem nemzeti sajtóságaitól, sem kulturális fejlődésétől megfosztani nem akarja, sőt ezeket a java- kat számára minden vihar ellen teljes erejé- vel biztosítja: a horvát nemzet a maga jö- vőjét akarva, nem akarva, csakis a magyar nemzet kebelén találhatja meg.

ALAPITTATOTT 1889.

EGYESULT ERÖVEL.

JACOB KLEIN

MAGYAR BANKHÁZ, HAJÓ- ÉS VASUTI ÜGYNÖKSÉG, KÖZJEGYZŐI IRODÁJA

1340 Penn Ave., PITTSBURG, PA., és 207—6th Ave., HOMESTEAD, PA.

KÜLDÜNK PÉNZT az ő-hazába olcsó áron és 30 nap alatt kézbesítjük a pénz átvételét igazoló póste* *aladó vevényt.

VESZÜNK ELADÜNK külföldi pénzeket. Pénzket elhelyezük bármely hazai bank- ba, vagy a magyar királyi póstatakarékpénztárba és beszerezzük az eredeti betétkönyvecskét.

ELADÜNK HAJÓJEGYEKET a leggyorsabb hajókra a hajótársulatok eredeti árán és uta- salnak a leggyorsabb vonattal a Pennsylvania Union depójáról továbbittatnak New Yorkba.

ELFOGADÜNK BETÉTEKET A „HUNGARIAN AMERICAN SAVINGS & TRUST CO. JA- VARA IS.

MAGYAR AMERIKAI TAKARÉK ÉS HITEL TARSULAT, DUQUESNE, PA.

Két százalék csekk számlára.

Négy százalék betét számlára.

ALAPTÖKE ÉS FÖLÖSLEG \$175,000.00.

HERSKOVITS ADOLF

— magyar órás. —

Raktáron tart nagymennyiségű hazai órákat, láncokat, karpereceket, gyűrűket férfi és női mindennemű ékszereket s azokat a legjutányo- sabbán árusítja. Kitűnő pipák raktáron!

UNIONTOWN, PA.,

83 W. MAIN STREET.

Hazai Dolgok

Kossuth nagybeteg.

BUDAPEST. A Cserna völgyében, a Dámogled tövén, Herkulesfürdön, nagy betegek van a magyar politikának. *Kossuth Ferencet*, a ki reumas bántalmait ment Krassó-Szörény csodaerejű vizeivel gyógyítani, ágyba kényszerítette a betegsége, amely egyre súlyosodik és már-már aggodalomra ad okot. Annyira komoly a baj, hogy táviratilag hívták a beteg miniszter mellé öcsését, Kossuth LajosTódort, aki sietve meg is érkezett. Gondos ápolók veszik körül Kossuth Ferenc ágyát és van remény rá, hogy Kossuth legyüri a veszedelmes kört s megújult erővel hagyhatja el Herkulesfürdőt.

Megrémítették a királyt.

BUDAPEST. Külföldről, Lembergől szenzációs hír érkezett, a mely némi világosságot nyújt abban, hogy miért szakította meg a király oly hirtelen legutóbbi budapesti látogatását. Nem vagyunk ezen a ponton, nagyon elkényeztetve, a bécsi Burg sohasem helyezte át hosszabb időre a székhelyét a magyar fővárosba s Budapest népe nagyon régen részesült abban a gyönyörűségben, hogy sokáig egy levegőt szivhasson a királylyal. Ferencz József utolsó látogatása azonban, mely látszólag hetekre volt elkészítve, néhány nap múlva hirtelen szakadt meg. A király egyszerre faképnél hagyott bennünket, ugyszólván menekült Budapestről s ennek a hirtelen, vészes elutazásnak az okát a sötét politikai háttérben kereste mindenki. Fantasztikus politikai legendák keringtek az udvarnak gyors elbrogása körül.

Most kiderül, hogy nem is volt politikai háttere a király elutazásának. Lembergől jelentik, hogy ott kémkedés miatt letartóztattak egy Zielinsky-Krylow nevű anarchistát, a kiról egy Lowow szociálista szenzációs közlést tett. Elmondta, hogy Zielinsky néhány hónappal ezelőtt Budapesten volt, a mikor a király itt időzött. Zielinsky akkor bejelentette a budapesti rendőrfőkapitányságon, hogy a király ellen anarchista merénylet készül. Zielinskyt, aki orosz grófnak adta ki magát, a rendőrség letartóztatta, de sikerült a rendőrség fogházából megszöknie s most Galiciában tünt föl mint Krilow. Az udvar értesült erről a feljelentésről s a király állítólag a merénylettől való félelmében utazott vissza olyan gyorsan Budapestről Bécsbe, be sem várva a magyar fővárosban a jubileumi ünnepségeket.

Pofon és kutyakorbács.

BUDAPEST. Régen, amikor még lövőnát gázolta el az embereket, az a tévhit terjedt el a halandók között, hogy a házasságok az égből köttetnek. Azóta másképp áll a dolog, azóta a házasságok a kávéházban kötődnek s ez a jobbik eset, mert megkötheti őket a házasságszerző is s ilyenkor százalékokat kell adni a hozományból.

Faragó Ármin Röck Szilárd utcai gyógyszerártulajdonos néhány hét előtt nősült. Gazdag urileányt vett feleségül, boldog is volt a házasság tetőtől-talpig, csupán egy körülmény kizozta a szerencsés fiatal férjet. A hány facér házasságközvetítője van Budapestnek, mind hozzájött, őt keresték, hogy megpumpolják, pénzt esaljanak ki tőle azzal az ürüggyel, hogy ők hozták össze a feleségével.

Mióta megnősült, leggyakoribb látogatója volt a patikának Fried Gyula kereskedelmi alkalmazott, a ki azt állítja, hogy a fia-

A BEVÁNDORLÓ

tal asszonyt ő hozta össze Faragó Árminnal. Ő így adta elő a dolgot, Faragó ellenben azt állítja, hogy soha nem látta Friedet és folyton kikérgette a patikából.

Minap délelőtt azután merész fordulatot vett az ügy. Fried az Andrásy-uton megleszte Faragót, nyílt utcán pofonvágtá. Faragót pedig, a ki erős ember és vissza akart ülni, lefoglák. Egy rendőr aztán bevitte őket a VI. ker. kapitányságra, a hol jegyzőkönyvet vettek fel a dolgról. Egyszermind bejelentette, hogy mivel tartalékos hadnagy, az esetről jelentést tesz felettes hatóságának.

Másnap reggel Faragó Ármin meggondolta a dolgot. Délelőtt elment a nagykoronautcai Hartmann-féle nagykereskedésbe, a hol Fried alkalmazásban van és egy kutyakorbácsal véresre verte. Azután bocsánatot kért a támadásért és távozott. Ezekután egy dolog bizonyos. Faragó Árminnak csak szerencsés lehet a házaselete.

Szoborpályázat utójátéka.

ARAD. Kallós Ede szobrász, a kinek pályamunkája az aradi Kossuth-szobor pályázatnál az első díjat nyerte meg, de a szűkebb körű pályázatnál Margó Ede és Pongrácz Szigfrid szobrászokat bízták meg a szobor elkészítésével, most felszólította az aradi Kossuth-asztaltársaság elnökét, hogy neki záros határidőn belül 12.000 korona kártérítést fizessen, mert ellenkező esetben az asztaltársaság és a szoborbizottság ellen ezen összeg erejéig pört indít, mert, bár ő nyerte előzőleg az első díjat, a kivittel még sem őt bízták meg.

Hallatlan vadság.

ARAD. Mikolákán egy Tok György nevű özvegy gazdálkodó állatias merényletet követett el 12 éves leánykájára ellen. A bestiális apa, mikor Balog jegyző kikérdezte, közönyösen, mintha az időjárásról beszélne, vallotta be, hogy megkívánta a leányát. A jegyző megbotránkozva fakadt ki, mire Tok György hetykén odavágtá:

— Én vagyok a leány apja, azt teszek vele amit akarok. Enyém a leány, nem másé!

A jegyző erre Tok Györgyöt őrizet alá vettette. A szerencsétlen gyermeket úgy kellett a szomszéd asszonyok segítségével az ágyra emelni.

A csata évfordulója.

DEBRECEN. A város hazafias közönsége kegyeletesen ünnepelte meg a debreceni csata évfordulóját. Az ünnepen a város és a megye képviseltette magát. Az első része az ünnepségnek a Petőfi-szobornál folyt le, ahol az összes debreceni daloskörök hazafias dalokat énekeltek és Szabó István papnövénydek beszédet mondott. Azután a szobrot megkoszorúzták. A honvéd-temetőben folyt le a második része az ünnepnek, ahol ötezer ember gyűlt össze. Peleskey Sándor papnö-

vendék emlékbeszédet mondott. A város és a főiskola nevében koszorukat tettek le. Nagy feltűnést keltett az ünnepséggel kapcsolatban az a körülmény, hogy az elesett honvédek sírjánál megjelent a debreceni vasuti gépjavitó-műhely ötszáz szociálista munkása is, akiknek nevében Ferkó Gyula a honvédek emlékoszlopára nemzeti színű szalía-

TRENTON LEGJOBB FOGORVOSA

Dr. J. S. Miller

184 SOUTH BROAD STREET.

Olcsó, jó, pontos és fájdalom nélkül dolgozik

BARNA J. JENŐ úr

West Virginia állambeli Garyban fog mint a Bevándorló tudósítója működni. Előfizetési díjakat is felvehet és nevünkben nyugtázhat. Barna ref. misszionárius urat melegen ajánljuk honfitársaink figyelmébe.

POTMESIL ISTVÁN úr

képviseli South Bethlehemben és környékén a Bevándorlót. Előfizetések felvételére és nyugtázására fel van jogosítva. Melegen ajánljuk őt ottani honfitársaink figyelmébe.

SZABÓ S. NÁNDOR úr

a Bevándorló érdekében utazik jelenleg New York államban s később a többi magyar telepeket fogja meglátogatni. Előfizetési díjakat felvehet és nevünkben nyugtázhat. Kérjük honfitársainkat, fogadják Szabó urat szívesen.

MEGNYILT

a legnagyobb magyar gyógyszerár.

UNIONTOWN, PA. — — — 21 BROADWAY

Kapható mindenféle hazai gyógyszer, arckrém, bajuszpedró, sósorszesz, Superlin (Zacherlin) fuvóval stb. Ugy ő-hazai, mint itteni receptek szakszerűen elkészítettek.

Póstai megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Beszélünk: magyarul, angolul, németül, tótul s a többi szláv nyelveken.

Pontos cím:

R. A. OLESHAK

UNIONTOWN, PA. — — — 21 BROADWAY.

MUNKAKERESŐK FIGYELMÉBE!

Honfitársak és honleányok! Ha jó munkát vagy helyet akartok, forduljatok teljes bizalommal Kovács munkaközvetítő irodájához, ahol mindig nagy számmal kerestetnek mindenféle munkások és munkásnők. Jelenleg is 200 embert keresünk bányamunkára, jó fizetés, sztrájk nincs, gáz nincs, közel Pittsburghhoz. Száz leányt keresünk jó házi és egyéb munkára.

Pontos cím: RUDOLPH KOVÁCH,
1524 PENN AVE. — PITTSBURG, PA.

MAGYAR FONOGRÁF ÜZLET

280 Bowery, — — New York City.
Nagy és dus raktára a legjobb és legújabb éneklő gépeknek.

A LEGKIVÁLÓBB ÉS LEGVÁLTOZATOSABB MAGYAR DALOKKAL.

Egy gép ára 3 dollár 50 centtől felfelé,
magyar dalok darabja 35 cent.
Megbízható magyar üzlet. Magyar levelekre magyarul válaszolnak.

ENTREPRISE LIGHT CO.,
280 BOWERY — — NEW YORK CITY.

A BEVÁNDORLÓ

gos koszorút tett és beszédet mondott: melyben arra biztatta a magyar munkásokat, hogy a szabadság hőseitől vegyenek példát és őket kövessék a hazafiságban. A munkások egyben följajánlották az ünnepség fényének emelésére a saját zenekarukat.

Elhunyt pártelnök.

KARCAG. Puskás Sándor nagybirtokost, a karcagi választókerület függetlenség és 48-as pártjának érdemes elnökét minap temették el városszerte megnyilvánuló nagy részvét mellett. Az egyházi szertartást Madarász Imre ev. ref. lelkész végezte, Ábrahám Dezső bucsuztatta el a halottat. A boldogult egész életét a függetlenségi eszmének szentelte. Temetésén a kerület minden községe képviselve volt és a ravatalra számtalan koszorút helyeztek.

Gyilkos feleség.

LUGOS. Dognácska, krassó-szörény-megyeyi község lakosságát egy vadállati módon elkövetett gyilkosság tartja izgalomban. A sötét hűn áldozata Hoffmann János borbély, akit holtan találtak ágyában. Fején számos kalapácestől, vagy más tompa eszköztől származó seb tátongott s a szanaszét heverő, ideoda hányt ágyneműből arra lehetett következtetni, hogy Hoffmann a tettes csak hosszabb dulakodás után gyürte le, világos volt, hogy nem rablási célból követték el a gyilkosságot s így a tettest egy, a meggyilkolt-hoz közelálló egyén személyében kellett keresni, akinek talán egyéb érdeke fűződött Hoffmann halálához, vagy a kinek boszu sugallhatta a tettét. A gyanu az elhunyt feleségére irányult, mivel köztudomású volt, hogy a házaspár igen rossz viszonyban élt egymással. A végzetes napon is ilyen családi jelenet volt kettőjük között, melynek folyamán Hoffman az asszonyt felpofozta. Azután Hoffman az ágyba feküdt, de még mielőtt elaludhatott volna, a felesége kalapáccsal a kezében megrohanta s addig ütötte vele férjét, míg az kiadta lelkét. Az asszony előbb tagadta tettét, de a bizonyítékok sulya alatt később egykedvűen mesélte el a gyilkosságot. A gyilkos feleséget bekísérték a lugosi kir. ügyészség fogházába.

Belefuladt a Tiszába.

MISKOLC. Néhány hét előtt Tiszafüred alatt a Tiszából egy hullát fogtak ki. A nyomozás megállapította, hogy az illető Árvai Mátyás mezőkövesdi földműves s úgy került a Tiszába, hogy a Dorogmán hidason akart a Tiszán átkelni, azonban a lejárát a hidashoz meredek, Árvai pedig a kocsí kerekét elmulasztotta megkötni s így a kocsí elé fo-

gott ló beleszaladt a vízbe, Árvait pedig a víz elsodorta. A kocsin sertések voltak, amik szintén elpusztultak, a lovát megmentették. A hulla egy éjen át volt a vízben.

Földrengés.

MUNKÁCS. Bereg-Kis-Almásan minap este kilenc és tíz óra között a lakosság erős földrengést érzett, amely az éjjeli órákban még kétszer ismétlődött. A lakosság annyira félt, hogy egész éjjel az utcán tartózkodott.

Elfogott cigányok.

NYITRA. A csendőrség kilenc kocsí vándorcigányt tartóztatott le, kiket lefényképeztek és nyilnyomatokat vettek róluk.

Szerelmi dráma.

PÉCS. Az itteni Nemzeti-szállóban Váradi Plummer Ferencet, a nyolcadik honvédszázad vezérőrmesterét kedvese, Keresztes Róza alvás közben az őrmester szolgálati fegyverével agyonlőtte, azután öngyilkosságot követett el. Mindkettőn azonnal szörnyet haltak. A leány tettének oka féltékenység volt. Váradi Plummer feleségétől elyaltan élt és két gyermek atyja. Az őrmester ezredének legügyesebb altisztje volt.

Elhárított szerencsétlenség.

POLGÁRDI. Nagy vasuti szerencsétlenséget hárított el a rétibányai vasuti őr. Óriási vihar dühöngött, mely két vasuti kocsit elszakított a fejmegyeyi uti kavicsbánya kocsijából, azokat a nyílt pályára vitte, ahol az elszabadult kocsik a lejtőn gyorsan robtak a Budapestre érkező gyorsvonat elé. Az ő észrevette a fenyegető veszélyt és megadta a vészjelt és így a budapesti vonat azonnal visszatért Zichyfalvára. Az időközben beért két elszabadult kocsit kidobták a vágányokból, hogy a gyorsvonat tovább mehessen. A hibás közeg ellen, kinek kötelessége lett volna a kocsikat fékezni, megindították a fegyelmi eljárást.

Szerencsétlenül járt tüzoltók.

ROZSNYÓ. Minap oltás közben halálos szerencsétlenség ért egy tüzoltót. Éjjel kigyuladt Polacsek Árpádné háza és két ház a melléképületekkel teljesen leégett. Mentés közben Králik Pál hatvanhat éves tüzoltóra rászakadt a nehéz párkány és azonnal megölte. Szikorszky tüzoltónak a fejét zuzta be és még többen megsebesültek. Szikorszky állapotja súlyos.

Felgyújtott község.

SZILICSE. Gömörmegye. Minap eddig ismeretlen tettes felgyújtotta Zachár gazda góréját. Ebből óriási tűz támadt, mely egy óra alatt 25 házat és annak melléképületeit lángba borította s valamennyi elégett. A kár mintegy 100.000 korona. A tűznek emberáldozata is van. Labanc Istvánné a lángok között életét vesztette, míg Fodor János jómódu gazdát haldokolva szállították be a

rozsnयी kórházba.

Vilma grófnő házassága.

SOPKON. Gróf Festetics Pál tudvalevőleg beadványt intézett az itteni törvényszékhez, s arra kérte a törvényszéket, hogy leányát, Vilmat, aki közben Nyári Rudi cigányprimás felesége lett, helyezze gondnokság alá. Gróf Festetics kiemeli beadványában, hogy a leányának akaratereje korlátozott volt, a mikor a cigányprimással házasságra lépett. A június 18-án kitűzött tárgyaláson a grófnő nem jelent meg és a törvényszék szeptember 3-ára új tárgyalást tűzött ki.

Kiragadta a haláltól.

UNGVÁR. A nyiregyházi vasuti állomás két fékezőjét utnak indította egy tehervonat Ungvár felé, a kik a csapi vesztegelési időt arra használták fel, hogy a folyóba mentek fürödni. A sebesen folyó viz Kósa Istvánt elragadta, de társa Gyebrószky András utána uszott. A fuldokló a segítségére sietőnek a lábát fogta meg, úgy, hogy percekig vívtak a vízben élet-halál harcot. Végre Gyebrószky diadalmaszkodott és megmentette a maga és a társa életét.

Életunt tanuló.

ZSOLNA. Banik N. zsolnai főreáliskolai tanuló már hónapokkal ezelőtt eltűnt és holttestét most találták meg az erdőben. A jelek után ítélve, azt hiszik, hogy Banik megmérgezte magát.

EGYEDÜLI SZÉN ÉS FAKERESKEDŐ
TRENTONBAN.

P. A. Spracklen

356-358 SOUTH BROAD STREET.
Olcsó és pontos kiszolgálás.

ZÁSZLÓ, JELVÉNY, MISERUHÁK
Saját készítésű legértékesebb egyleti zászlók, sapkák, egyenruhák, szalag és aranyjelvények

Bálok és ünnepségekhez szükséges szalagok és díszítések raktára. Jutányos — áruk. —

LITVAY JÁNOS

8807 Buckeye Road, CLEVELAND, O.

ELADÓ HOTEL

COLUMBUS, Ohio legjobb fekvésű helyén a magyarok kedvelt találkozó és mulatóhelye a

BUDAPEST-KÁVEHAZ

most olcsó áron eladó, kitűnő berendezés, 16 szoba, poolroom, olcsó házbér. Villamosközlekedés a város minden részébe. Vasuti állomás 5 percnyire.

Bővebb felvilágosítást ad:

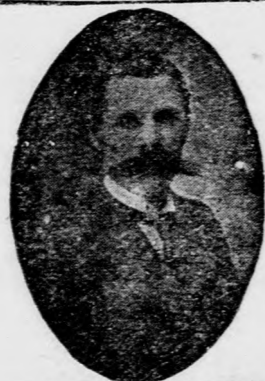
George Yost

So. Parsons Ave. Columbus, Ohio.

RIZSÁK JÁNOS

passaicai pénzküldő budapesti irodája
IV. Sütő-utca 6. szám alatt van.
Irodavezető: RIZSÁK MIHÁLY.

RIZSÁK JÁNOS, KÖZJEGYZŐ

Magyar pénzküldő és váltó intézete
127-2 IK UTCA, PASSAIC, N. J.

Pénzt a legpontosabban és lehetőleg leggyorsabban küld az ó-hazába. Az összes hajótársulatok megnataimazott képviselője. Mindennemű közjegyzői okiratok szakszerűen kiállítatnak és konzulátusilag hitelesítetnek. Jogi, katonai és telekkönyvi ügyekben pontossággal járok el. Reám bízott ügyekben pontosan és lelkiismeretesen járok el. Az utasokat személyesen elkísérem a hajóhoz. Utbaigazítást, felvilágosítást és tanácsot ingyen adok.

ALPHA, N. J. PHILLIPSBURG, N. J.
WHARTON, N. J. SOUTH BETHLEHEM, PA.

Fényképészeti

Müterem

Ha ezen hírdetést kivágja s behozza, minden tuczat kép után kap
INGYEN
egy életnagyságu képet.

A legjobb felvételek. Vasárnap is nyitva.

S. ROBINSON
fényképész

1716 Centre Avenue,
PITTSBURG, Pa

E gri Csillagok.

Regény 5 részben.

Írta: *Gárdonyi Géza.*

ELSŐ RÉSZ.

(Első folytatás.)

— Én is, — sirja a leányka.
Vica magához öleli őket mind a két kezével:
— Majd haza mentek, csak ne sirjatok.

II.

A falubeli kutyák mérges csaholással ugrálnak körül egy egy fehérszakállu és nagyhaju zarándokot. Le is huznák róla a csuhát bizonyára, ha nagy keresztes végű letjával vitézül nem hadonázna maga körül.

Eleinte az út közepén ment, de hogy a nagy bozontos kutyák mindegyre szaporodtak, óvatosan nekihátrált egy L alakban megszögellő sövénynek és a hátát abban megvetve várta, hogy valaki előjön és megszabadítja az ostromtól.

Azonban, a kik elő is jöttek a nagy ugrásra, azoknak a szeme a faluba vágató őt nagyra vitézre fordult. Egy pirosköpenyes szőke dalia lovagolt elől, darutoll a süvegén, kivont kard a kezében. Könnyű, megyszín zekéje alól páncéling vetett csillogó ráncokat. Mögötte négy egyszerűbb öltözött katona, mindnyáját fegyver csörgi körül. A négy katona is kivonta a kardját, mikor beérkeztek a faluba és jobbra-balra forgatták a fejüket mintha valakit keresnének.

Az öt vitéz egyenesen a Cecey háza elé tartott.

Cecey a szerű árnyékán ült. Három paraszt nyírt ott birkákat. A kezükben olló, az oldalukon kard. Hyen világ volt, akkor Magyarország.

A kapunál fegyveres őr aludt. A robogósa fölhorkant álmából, azután sietve kitartha a kapu másik szárnyát is és a lovagok által dökrettek a hidon s bekocogtak az udvarra.

Cecey meglátta őket. Fölkelt és feléjük baktatott. Furesa menése volt az öreg urak: az egyik lába nem hajlott térdben, a másik nem hajlott bokában. De hogyis hajlott volna, mikor fából volt mind a kettő. És a jobb keze is hiányzott: a vászonzeke ujja csak lötyögött a csuklóján.

A darutollas vitéz leugrott a lóról és a tova kantárát az egyik katonának dobta. Ceceyhez sietett.

— Dobó István vagyok — mondotta, a süvegét levéve; bokáját összeítve.

Hosszu csontos legény, de csupa erő minden mozdulata.

— Kinek a hadából — kérdezte Cecey, egyetlen ép kezét a háta mögé dugta.

— Most a Török Bálintéből — felelte a fiatal ember.

— E szerint Ferdinánd hive vagy. Isten hozott, öcsém.

Kezet nyújtott neki.

— Hát mi szél hordoz erre?

— Mink bizony, bátyám, Palotáról jövünk.

— A Móré várából?

— Nem a Móré vára az már.

— Hát?

— Most éppen senkié. Meg várnak se vár az már, hanem köhalom.

Az öreg falábu nagyot bámult.

— Lerontottátok?

— Le azt.

— Hála Istennek. No gyere be a hüvösre, öcsém, ide a tornác alá. Nézd csak, anyjuk, vendégünk van.

— Lerontották! — kiáltott újból elbámulva.

A kis kövér uri asszony ott forgott már a tornácban: asztalt igazított az árnyékre egy eseléddel. A másik eseléd meg nyitotta már a pincejajtót.

— Hogy is hívják, öcsém, Bodó vagy Dobó?

Dobó a fejét csóválta.

— Dobó Pista, — szólt Cecey, bemutatva az ifjút a feleségének.

Aztán intézkedett, hogy a katonák is bort és enniivalót kapjanak s egyben a papért is birttatott.

— Mielőtt leülnék, bátyám — mondotta Dobó — meg kell kérdeznem, hogy nincs-e itt Móré, mert én őt keresem.

— Nem láttam a gézengúz haramiáját, de is lássam, csak az akasztófán.

— Akkor rossz nyomon járunk — szólt Dobó a fejét csóválva.

Aztán vizet kért.

— Hát várj, mindjárt hozzák a bort — mondotta Cecey.

— Vizet iszom, ha szomjazom — felelte Dobó.

S fölfogta a nagy esőcsös korsót és a szája hoz emelte.

— Megengedi bátyám, hogy éstig itt maradjak — kérdezte a víz után szakadó jözü sóhajással.

— De el sem eresztelek egy néhány napig, hová gondolysz?

— Köszönöm — szólt Dobó — nincs most tarsang. Este tovább megyünk. Hanem a vasingemet szeretném letenni: kutya meleg ez ilyen időben, ha csupa lyukból varrták is.

Míg Dobó a szobában vetkeződött, beérkezett a kapun a zarándok.

— Te a baráttól jösz — mondotta Cecey, a fejét fölemelve.

— Attól, — felelte bámulva a zarándok, — hát honnan tetszik tudni?

— Nem boszorkányságból, elhiheted. A szakállad borz zsirtól fehér, azt az első szempillantással észre vettem.

— Igaz, — felelte az ember.

— Ebből látom, hogy messziről jösz hozzám.

— Az is igaz.

— Nekem messze földről nem igen izenget más, csak a sajlódi gvárdián, aki atyámfia.

— Dejszen nem gvárdián az már régen, hanem a király barátja.

— Azt is tudom, üsse meg a menykő gazdájával együtt. Hogy hívják?

— Varsányi Imrének.

— Hány esztendő vagy?

— Harminc.

— Nohát lássuk: mi hirt hoztál?
— Istenjelen melegség van erre, — szólt a zarándok, a csuhája bélését bontogatva, — oszt annyi a török, mint a légy.
— A barátunk köszönhetjük, meg a királyodnak. No, hová a pokolba varrtad ugy azt a levelet?

Varsányi végre elővonta a kis vörös pecsétes levelet és átadta Ceceynek.

— Adjatok enni-inniivalót ennek az embernek, meg szállást is — szólt Cecey a feleségének.

És feltörte a pecsétet, kibontotta a levelet.

— Az, — szólt a levélbe belehunyorítva, a barát írása. Tiszta, mint a nyomtatás, de nagyon apró. Én ugyan el nem olvasom.

— Bizonyosan jót írt pedig, — mondotta a zarándok, letelepedve a diófa árnyékába, — mert nem mondta, hogy siessek. Mikor nagypöcsétes levelet küld, mindig sietnem kell. Ez csak olyan kispöcsétes, nem ország dolga.

S hogy ilyen bölesen megkülönböztette a levelek fontosságát, elégedett arccal huzott egyet az eléje tett boros fazékból.

KAIL G. ÁRPAD

bank és hajójegy üzlete

— Alapított 1890-ben. —

Közjegyzői iroda ugy hazai, mint amerikai ügyek elintézésére. Pénzküldés az ó-hazába hetenkint kétszer, a legpontosabban és legolcsóbban.

UNIONTOWN, PA. — W. MAIN STREET.

WARADY LAJOS

Hazai peres, — katonai ügyek pontos elintézése.

Pénzküldés az ó-hazába.

Az összes hajóvonalak képviselője.

HÁZAK VÉTELE S ELADÁSA.

magyar közjegyző

449 E. BROAD ST., TRENTON, N. J.

DEUTSCH TESTVEREK

BANKHÁZA

317 East Houston st., NEW YORK.

Törvényes képviselő a legjobb hajóvonalnak, Hamburg, Bréma, Rotterdam, Antwerpen vagy Fiumén át a Cunard vonalon.

Pénzküldemények továbbítására az ó-hazába a legmegbízhatóbb czég.

KÖZJEGYZŐI HIVATAL.

Magyar kölcsönkönyvtár, tűzbiztosítás, csomagok kizozatala és hazaszállítása.

Levélczím:

DEUTSCH BROS.,

317 East Houston st., NEW YORK.

MONOPOL KÁVÉHÁZ

RUDNER és ROTH, tulajdonosok

NEW YORK 145 Második Avenue, a kilencedik utca sarkán

Kitűnő ételek és italok

A Magyaroknak Kedvenc találkozási helye

Szombat és vasárnap este elsőrangú cigányzene

Az asszony is kezébe vette a levelet. Nézte alól, felül s nézte a széttöredezett pecsétet. Aztán így szólt:

— Ugy kezdődik, hogy Carissime.

— Akkor fontos, — mondotta Cecey.

— Egészséges a Gyuri bácsi? — kérdezte az asszony.

— Nem beteg az soha — felelte a zarándok, nagyot nyelve az eléje tett sajtóból.

Egy nagyfejű, vállas, erős öreg pap fordult be a kapun. A jövevény felállott és kezét akart csókolni.

— Pápista vagy, vagy ujhitű? — kérdezte a pap.

— És nagy fehér szakállát simogatta, hogy a zarándok kezét ne csókolhasson.

— Pápista vagyok, — felelte a zarándok.

A pap akkor elfogadta a kézsókot.

Bementek a szobába. Ott a pap az ablakhoz állott és egyenesen magyarul olvasta a diák levelet:

— Kedves sógorom . . .

Különös tompa hangja volt a papnak. A mássalhangzókat csak sejteni lehetett a beszédében. De azért, a kik megszokták, értették a beszédét.

Folytatta:

— . . . és kedves Juliska. Istentől jó egészséget és zavartalan életet kívánok mindnyájatoknak. Továbbá arról értesültem, hogy ott a ti vidéteken napról-napra dul hol Móré, hol a török és hogy már csak a földhöz tapadt jobb-ágység marad meg a helyén: a ki teheti fut, ki a felvidékre, ki pediglen által a némethez. Hát ti, ha még életben vagytok, szerelmeseim és ha még ott vagytok Keresztesen, ti is mentsétek magatokat. Beszéltem ő felségével, hogy adja meg a károtokat . . .

— Ne olvasd tovább! — pattant fel Cecey, ebnek kell eb kegyelme!

— Csöndesen, kedvesem, — mondotta az asszony a férjét átölelve — György okos, György tudja, hogy mi Zápolyától nem fogadunk el semmit: hallgassa végig kegyelmed a levelet.

A pap összeráncolta bozótos szemöldökét és tovább olvasott:

. . . A király ugyan nem adhatja vissza Sásodot, de van egy falu Nagyvárad közelében . . .

— Hagyd el, hagyd el, Bálint — szólt Cecey haragtól kitűzesedve.

— Már más következik — szólt a pap.

És olvasott tovább:

De ha már úgy beléd csontosodott volna az iránta való gyűlölség . . .

— Belém, belém! — kiáltott az asztalra csapva Cecey, — sem ezen, sem a másvilágon. Vagy ha ottan, hát ott is csak fegyverrel.

A pap tovább olvasott:

. . . Itt Budán az én kis házam üresen áll és mi nemsokára Nagyváradra költözünk. Csak egy szagittarius lakik

benne a földszinten. Az emeleti három szoba üres.

— Nem kell! — kiáltott Cecey fölállva. — A Zápolya pénzen vedd, barát! Dülj össze, ha belemegyek!

— Mit tudod, hogy azon vette, — szólt a pap bosszusan, — örökség is lehet.

De Cecey már nem hallgatott rájuk. Dühösen kietett-baktatott a szobából és végig kopogott a tornácra.

A zarándok ott falatozott a tornác végén, a diófa alatt. Megállott előtte haragos peccesen:

— Mondd meg a barátoknak, hogy tisztelem: amit irt, annyi, mintha nem irt volna!

— Hát nem viszek levelet?

— Nem.

Azzal tovább baktatott ki a szérüre. Föl és alá toppogott a napon. Olykor jobbra-balra csapkodott a botjával a levegőben és haragosan mormogta:

— A fejem még nem fa!

A parasztlak sebesen nyírták a birkát.

A kutyák is távolabb húzódtak. Még a ház is mintha lejjebb eszszott volna a parton.

Az asszony a pappal a tornácra állott. A pap a vállát vonogatta.

— Még ha nem örökség is, — mondotta,

— munkája után való szerzeménye a barátoknak. És ráiratja a nevére. Akkor aztán Cecey ház és nem parancsol benne a király se.

Dobó előjött a szobából. Az asszony bemutatta őt a papnak. Cecey is visszatért és azt mondta:

— Te pap, te megfordultál! Te még utóbb beszegödsz Jánoshoz zászlótartónak!

— Te meg vénségedre leteszed a magyar nevet, — mordult vissza a pap.

— Te beállsz hóhérnak! — rikácsolt Cecey.

— Te meg németnek! — böszült fel a pap.

— Hóhér!

— Német!

— Sintér!

— Hazaáruló!

A két ősz ember szinte már kék volt a dühtől, a hogy egymásra ordított. Dobó csak azt várta már, hogy mikor kell őket széjjelválasztani.

— Ne veszekedjenek, az Isten áldja meg kegyelmeiket — mondotta nyugtalanul, — vagy inkább veszszenek össze a törökkel.

— Nem érted te ezt, öcsém — felelt Cecey, a székre zötytyenve, — ennek a papnak a nyelvét vágatta le Zápolya, nekem meg a jobb kezemet. Hát nem bolond ez, hogy a maradék nyelvével Zápolyát védi?

— Ha csak az én ellenségem volna, — felelt a pap is megeszondosult hangon, — régen megbocsátottam volna neki. De azért még így is azt mondom, hogy inkább ő legyen az ura a magyarnak, mintsem, hogy a német.

— De biz inkább a német, mintsem hogy a török! — kiáltott ismét Cecey.

Dobó közbeszólt, hogy a két ember megint

össze ne horgoljon.

— Jónak egyik se jó, az igaz. Várnunk kell egy ideig, hogy tud-e adni a német erőt a török ellen, meg hogy csakugyan elakarja-e adni János az országot a töröknek?

— Eladta az már, öcsém, régen, mint a boszorkányok az esőt!

— Nem hiszem, — felelte Dobó, — neki soha se kellett a török, neki csak a korona kellett.

Az asszony egy tál kirántott csirkét tett az asztalra. Az illatos piros sült csirke lát-

Ha bajba jutott, forduljon
NAAR MANFRED

BÉKEBIRÓHOZ,

15 E. STATE STREET, TRENTON, N. J.

aki tanácsos, segítséggel látja el.

MAGYAR, NÉMET, TÓT, LENGYEL STB.
TOLMÁCS MINDIG KÉZNÉL.

RAJCS ZOLTÁN úr

Canadában és az Egyesült Államokban utazik a Bevándorló érdekében. Előfizetési díjakat felvehet és nevünkben nyugtázhat. Rajcs Zoltán urat különösen ajánljuk honfitársaink figyelmébe.

REICHMAN TIVADAR úr

képviseli Freelandon és környékén lapunkat. Előfizetési díjakat felvehet és nyugtázhat. Ajánljuk őt ottani honfitársaink figyelmébe.

HA BETEG

és szüksége van megbízható orvosokra, úgy forduljon bizalommal
ERPF ARTHUR

őhazai okleveles gyógyszerészhez

PITTSBURGHBA
ahol kapható mindennemű hazai gyógyszer és különlegesség, továbbá szépítők és pipere cikkek.

Ugy hazai mint itteni receptek pontosan készíttetnek. Póstaí megrendeléseknek pontosan eleget tesznek.

Pentes cím:

LINCOLN PHARMACY
Pittsburg, Pa — — 2307 Forbes street.

LEGJOBB, LEGOLCSÓBB

hazai regény és imakönyvek, hangszerek és kották, valamint mindennemű hazai importált árucikkek FALKENSTEIN SOMA-nál szerezhetők be.

— Irjon árjegyzékért. —

FALKENSTEIN SOMA,
a „Bevándorló” new yorki megbízottja.
314-316 E. 9th St., 1. floor. New York.

EURÓPAI GYÓGYINTÉZET.

Bárhol régi betegségben is szenved a ha orvosai ez ideig hiába gyógykezelték, forduljon bizalommal hozzánk. A mi európai gyógyintézetünkben mindennemű betegségek gyorsan és sikeresen kezeltetnek.

ORVOSI TANÁCSOT INGYEN ADUNK.

Redelő-órák hétköznapon reggel 9 órától est 8 óráig, ünnepnapi délelőtt 10 órától délután 3 óráig.

EUROPEAN MEDICAL INSTITUTE
402 GRAND ST. — — PITTSBURG, PA.

CHICAGO ÉS KÖRNYÉKE MAGYARSÁGÁNAK FIGYELMÉBE!

Dr. BOTTLIK LAJOS

BUDAPESTI EGYETEMES ORVOSTUDOR

volt csász. és kir. katonarvos, a magyar kir. pósta-, távirtda és telefon, a m. kir. államvasutak és a csász. és kir. Kassa-Oderbergi vasút volt orvosa

Jelenleg chicagói kórházi igazgató-főorvos, konzulátusi orvos, a legkülönfélébb és legsúlyosabb betegségeket a legtudományosabb alapon és az orvosi tudomány eddig elért legmagasabb színvonalán, a legjobb eredménnyel gyógyítja. Különös szakképzettséggel gyógyít mindenféle férfi és női betegségeket a legnagyobb TITOKTARTÁS mellett jótállással. —

Levelekre válaszol:

Dr. LOUIS BOTTLIK

420 SO. HALSTEAD STREET. — — — Telephone Monroe 1116. — — — CHICAGO, ILL.

tára eltűnt a méreg vörössége a két öreg arc-ról.

— Hej, mikor olyan fiatal voltam, mint te, öcsém, — mondotta Cecey jókedvvel. — Hány esztendő vagy?

— Harmincegy — felelte Dobó, — bizony ma holnap engemet se mond senki fiatalnak. (Folytatás következik.)

**THE RISING SUN
BREWING CO.**

Csehországi módon készülő sör
A legválogatottabb arany árpából, malátából
és mézharmatos cseh komlóból főzik.

FELTÉTLENÜL JOBB BARMILY
IMPORTALT SÖRNEL.

ELIZABETH, N. J.

A NAP

A magyar újságírás szenzációja, Magyarország legfüggetlenebb és legelterjedtebb napilapja.

Felölös szerkesztője: Braun Sándor.
Politikai főmunkatársai: Bródy Sándor, Lengyel Zoltán és Dr. Kalmár Antal.

A NAP a 48-as eszmény leghivebb katonája s a 67-es politika legkérlelhetlenebb üldözője.

A NAP nemcsak a legkitűnőbb lap, de a **LEGOLCSÓBB** is.

Előfizetés Amerika területére egész évre \$5.00
fél évre 2.50
negyed évre 1.25

Mutatványszámokat készséggel küld:
A NAP kiadóhivatala,
Budapest, VIII. ker., Rökk Szilárd-utca 9. sz.

**A PITTSBURGI FIÓKIRODA
KÉPVISELŐI:**

Friedl Lambert ur Steubenville, O.
Kovács Arthur ur Pittsburg, Pa.
Finkelstein I. ur Homestead, Pa.
Samu György ur So. Sharon, Pa.
Andrejkovits Béla ur Pittsburg, Pa.

The Friedman Print
215 BOWERY NEW YORK

Elvállalja alapszabályok s minden-nemű nyomtatványok elkészítését.
Kitűnően felszerelt magyar nyomda.
A „BEVÁNDORLÓ-T ITT KÉSZITIK.
Elv: csinos kiállítás olcsó árak mellett.

ÖT NAP A CSENDES VIZEN
**NEW YORKBÓL
NEW ORLEANSBA**
A Southern Pacific Útján
Személyszállító hajók
NEW YORKBÓL MINDEN
SZERDÁN DÉLBEN INDULNAK.

New Orleansban kapcsolatunk van az összes vasutakkal minden helyhez

Louisianában, Texasban, New Mexicóban, Arizonában és Californiában

Kérdezősködhetni New York, Broadway 1 vagy 349 szám alatt

I. BOSS
111 SECOND STREET — — — PASSAIC, N. J.
Mindenféle szivarok és dohányok importátója.
KÜLÖNÖSEN JÓ A KOSSUTH ÉS GRÓF
BATTHYANYI DOHÁNY
Megrendelések nagyban és kicsinyben vidékre is

CHARLES R. KEAR HARRY F. POTTER
elnök pénztárnok

ELSŐ NEMZETI BANK
First National Bank

MINERSVILLE, PA.

Alapított 1864-ben. Schuylkill-Coun-
tynak legöregebb nemzeti bankja.

Alaptőke \$50,000,00
Tartalékalap és szét nem
osztott nyereség \$75,000,00

Elfogad pénzbetéteket és a pénzt csekk
alapján vagy szóbeli felkérésre azonnal
visszafizeti.

Pénzküldéseket a világ bármely részébe
bank- vagy póstaútvány útján eszközöl.

THE "STATE BANK"
AZ ÁLLAM BANKJA.

378 Grand Street, New York City

Elnök Richard O. L., alelnök Kohn Arnold, má-
sodalelnök Burckett L. Walter, pénztáros
Voorhis A. I., alpenztáros Kneisel János.

Tőke, felesleg, nyereség,
több mint \$1,000,000
Betétek több mint 16,000,000
Pénzküldeményeket elfogadnak a világ minden
részébe.
Hajójegyek minden vonalra kaphatók.

KÉPVISELŐINK.

A Bevándorlót a következő urak képviselik a kö-
vetkező helyeken olyképp, hogy előfizetési díjakat fel-
vehetnek és nevünkben nyugtázhatnak:

Krupcsinszky Adolf ur Elizabethport, N. J.
Makray Jenő ur South River, N. J.
Panykó István ur New Brunswick, N. J.
Perbeth Ferencz ur Union City, Conn.
Getsy János ur Torrington, Conn.
Sághy József ur Wells Creek, Pa.
Tertán János ur Yonkers, N. Y.

Ami Kedvelt Bankárunk

JOS. TOMCSÁNYI

Homestead, Pa. Duquesne, Pa.

MEGBIZHATÓ BANKÁROK

E rovat alatt oly bankcégeket nevezünk meg, amelyekhez honfitársaink bátran fordulhatnak pénzküldés vagy pénzbetétel czéljából.

NEW YORK ÁLLAM.
Knauth, Nachod és Kühne, 15 William street, New York.
Kiss Emil, 104—2nd Ave., New York.
Tíz év óta fennáll.
Németh János, 457 Washington street, New York.
Deutsch Testvérek, 317 Houston street, New York.
Pénzküldés, hajójegyiroda és közjegyzői hivatal.
The Oriental Bank, 182—184 Broadway, New York.
Csekkontó, hitelevelék, külföldi értékpapírok megvétele és eladása.

PENNSYLVANIA ÁLLAM.
B. Hendler, successor to A. Hendler Son. & Co. Cassandra.
Pénzküldemények Magyarországra és Európa bármely részébe olcsón, gyorsan és biztosan. Hajójegyek az összes vonalakon az ó-hazába és az ó-hazából sehol olcsóbban nem kaphatók.
First National Bank, Első Nemzeti Bank, Minersville.
Alaptőke \$50,000.00, tartalékalap és szét nem osztott nyereség \$75,000.00. Elnök Charles R. Kear, pénztáros Harry F. Potter.
Róth József és Fiai, a monongahela völgynek legregibb bankháza, saját épületében, Ötödik Ave. és Locust street sarkán, McKeesport, Pa.

Pénzküldés az ó-hazába gyorsan, pontosan a legolcsóbb árfolyam mellett. Hajójegy eladás az összes vonalakra a legalacsonyabb árak mellett. Közjegyzői okiratokat szakértelemmel kiállítanak és a konzulatusi hitelesítést beszerzik. Jos. Roth and Sons.

Hungarian American Savings & Trust Co., Duquesne Magyar Amerikai Takarékos és Hitel Társaság, Duquesne.

Alaptőke és fölösleg 175,000.00 dollár. Pennsylvania állam legerősebb bankházainak egyike s az egyedüli magyar államilag ellenőrzött magyar bank Amerikában. Igazgatói és részvényesek magyarok. Fizet két százalékos csekk számlára, 4 százalékos betéti számlára. Pénzküldés, hajójegy eladás és közjegyzői iroda.

Klein Jakab, magyar bank és váltóüzlete, 1340 Penn Avenue, Pittsburg.

Megbízható pénzküldő és hajójegy elárúsító. Kiállít közjegyzői okiratokat és elvállalja hazai ügyek elintézését.

Tomcsányi József, Homestead és Duquesne.
Klein Arthur, Rankin, Pa.
Hajójegyek, pénzküldés, hazai ügyek elintézése.
Kail G. Árpád, Uniontown, Pa.
Amerikai és hazai ügyek elintézése. Közjegyzői hitelesítés. Pontos pénzküldés.

MICHIGAN ÁLLAM.
The People's Savings Bank, A nép takarékos bankja, Detroit.
Alapított 1871, tőke \$500,000, fölösleg \$350,000, takarékosbetétek 11,000,000. M. W. O'Brien elnök, F. A. Schulte alelnök, Geo. E. Lawson pénztáros, J. R. Bodde segédpénztáros, R. W. Smylie ellenőr, J. T. Keena jogtanácsos. Fióközlöt Gratiot Ave., üzletvezető Ino. N. Wolfschlager.

MISSOURI ÁLLAM.
The Farmer's & Miner's Trust Company, a gazdák és bányászok truszt kompániája, Bonne Terre.
Bejegyeztetett 1890-ben. Tőke \$100,000.00. R. R. S. Parsons elnök, F. J. Thomure alelnök, F. H. Dearing titkár és pénztáros.

OHIO ÁLLAM.
Perczel Lajos, 532-534 Pearl street, Cleveland.

WISCONSIN ÁLLAM.
Merchants and Savings Bank, Kereskedelmi és takarékos bank, Kenosha.
Wisconsin állam felügyelete alatt. H. B. Robinson elnök. Tőke \$25,000. Elad hajójegyeket minden vonalra. Pénzeket elküld a világ bármely részébe. Takarékosbetéteket elfogad.

NEW JERSEY ÁLLAM.
Rizsák János, 128 Second street, Passaic.

Chester Frank Dyer urnak, az amerikai Egyesült Államok budapesti főkonzulának irodája Budapesten, V. Wurm-udvar 21. szám alatt van. A főkonzul úrnak ügynékségének irodája: Fiume, Andrassy ut 23. Magyar amerikalak, akik az ó-hazában nehézségekkel találkoznak, forduljanak oda.